BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ BİRLEŞİN!

kitle

PAZARTESİ GÜNLERİ ÇIKAR
YIL: 3 SAYI: 99
8 MART 1976 250 Krş.

haftalık sosyalist gazete

TSİP 1. KONGRESİ

21-24 MART

'den haberler

TSiP Birinci Kongresi 21 Martta Çalışmalarına Başlıyor

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Genel Yönetim Kurulu son toplantısında partinin 1. kongre tarihini 21-24 Mart olarak saptamıştı. Genel Yönetim Kurulu bu toplantısında 1. kongreye sunulacak raporu görüşmüş ve Merkez Yürütme Kurulu tarafından hazırlanan raporu onaylamıştı.

TSİP'nin 1. kongresi İstanbul'da Tepebaşı Gazinosunda çalışmalarını yürütecek, TSİP Genel Merkezinden aldığımız bilgiye göre, kongreye delege olarak parti kurucuları, merkez organların yöneticileri ve il kongrelerince seçilmiş delegeler katılacaklar. Kongreye Ankara'dan 5, Kayseriden 1, Sıvas'tan 2, İçel'den 2, İstanbul'dan 10, Trabzon'dan 1, Aydın'dan 2, Çorum'dan 1, Adana'dan 2, Elâzığdan 1, Eskişehir'den 1, Edirne'den 1, İzmir'den 1, Gaziantep'ten 2 delege katılacak.

Genel Yönetim Kurulu Kongre Gündemini şöyle tesbit etti:

1. Açılış
2. Kongre Divanı Seçimi
3. Konukların konuşmaları
4. Komisyonların Seçimi
   a. Program Komisyonu
   b. Tüzük Komisyonu
   c. Karar Tasarıları Komisyonu
   d. Mali Rapor Komisyonu
5. Genel Yönetim Kurulu Çalışma Raporunun Sunulması
6. Eleştiriler
7. Genel Yönetim Kurulu adına eleştirilerin cevaplandırılması
8. Mali Raporun ilgili komisyon tarafından okunması ve görüşülmesi,
9. Aklama
10. Komisyon Raporlarının görüşülmesi ve karara bağlanması
11. Merkez organlarının seçimi
12. Kapanış.

Kongre Genel Başkanın açış konuşmasıyla çalışmalarına başlayacak. Divan üyelerinin seçiminden sonra, gündemin 3. maddesinde konuklar TSİP Genel Merkezinden aldığımız bilgilere göre şu örgütlere çağrı yapılmıştır :

Türkiye İşçi Partisi, Türkiye Emekçi Partisi, Sosyalist Parti, Türkiye Birlik Partisi, Cumhuriyet Halk Partisi, Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu, TÖB-DER, TÜTED, TÜMDER, Türkiye Mimar ve Mühendis Odaları Birliği, Türkiye Barolar Birliği, Çağdaş Hukukçular Derneği, Türkiye Yazarlar Sendikası, İlerici Kadınlar Derneği, ODTÜ-DER.

Yukarıya aldığımız gündemden de anlaşılacağı gibi, kongre çalışmalarının ağırlığı başlıca üç nokta üzerinde toplanmaktadır.

Brinci esas nokta Genel Yönetim Kurulu raporunun görüşülmesidir. Parti'nin kuruluşundan bu yana izlemiş olduğu politikanın ve yaptığı çalışmaların eleştirisi ve özeleştirisi mahiyetinde olması gereken rapor görüşmelerinin, geçmiş çalışmalardan çıkartılacak derslerle, gelecekteki çalışmalara ışık tutması gerekmektedir.

Bir ikinci önemli nokta ise Parti Merkezince hazırlanan yeni program taslağının görüşülüp karara bağlanması olacaktır. TSİP'in yeni program taslağı görebildiğimiz kadarıyla, ülkemiz açısından alışılagelmişin dışında bir program taslağıdır. Özellikle gerekçe kısmının, işçi sınıfının mücadelesinin ana hatlarını belirleyen bir bildiri mahiyetinde olması, program bu haliyle kesinleştiği takdirde, geniş kitlelere tanıtılıp benimsetilmesi açısından gerçekten yararlı olabilecektir. Parti Merkezinden öğrendiğimize göre, program taslağının görüşülüp kongreye eleştiri ve öneriler getirilmesi doğrultusunda parti içinde tüm organlarda yoğun bir çalışma sürdürülmektedir.

TSİP 1. kongresinin gündemindeki üçüncü önemli nokta ise, kanaatimizce, karar tasarılarının oluşturulması meselesidir. Bilindiği gibi bir partinin programı, ülke şartlarında bir yapısal değişiklik olmadığı sürece, bir iktidar programı olarak köklü değişikliklere uğratılmadan yürürlükte kalır. Bu açıdan, iktidara varana değin program partinin genel yol gösterici belgesidir. Buna karşılık, iktidar yolunda zorlu ve meşakkatli mücadelede özellikle önemli taktiklerin tesbiti için partiye yol gösterecek daha detaylı ara programlara ihtiyaç vardır. İşte *İki kongre arasında* bir işçi sınıfı partisine nasıl bir politika izleyeceği ve neleri gerçekleştirmesi gerektiği konularında *yol gösterecek olan kongre kararlarıdır.* Bu açıdan kongre kararlarının önemi büyüktür. Yine parti merkezinden öğrendiğimize göre, kongre karar tasarıları konusunda, bir yandan M. Yürütme Kurulu tarafından ön çalışmalar yürütülürken, bir yadan da gerek teşkilatlar, gerekse kongre delegeleri, bu doğrultuda çalışmalar yürütmekte ve kongre kararlarının isabetle ve sıhhatli bir şekilde oluşturulmasını mümkün kılacak bilgi ve bilinçle teçhiz edilmektedir.

İzlediğimiz kadarıyla, Türkiye sosyalist hareketinde oldukça geniş bir ilgi ile beklenmekte olan TSİP 1. Kongresi, yukarıda saydığımız belli başlı noktalar açısından bir işçi sınıfı partisi kongresinin gerektirdiği bilimsel ve devrimci ciddiyeti hayata geçirmeye ve sosyalist hareketimizin birliğinin sağlanmasında önemli bir basamak olmaya adaydır.

TSİP ADANA İLİNİN BASINA AÇIKLAMASI

Polisin Kanunsuz Davranışları son Bulmalıdır

Kurulduğu 1974 yılından bu yana başta işçi sınıfımız olmak üzere emekçi halkımızın sömürü ve baskıdan kurtuluş mücadelesinde çeşitli çalışmalar yapan partimiz üzerinde kanunsuz baskı ve engellemeler eksik olmamıştır.

Genel Sekreterimiz 178 yıl ceza istemiyle tutuklu bulunmakta, çeşitli teşkilâtlarımız hakkında uyduruk iddianameler düzenlenip davalar açılmaktadır.

Partimiz Türkiye çapında açtığı referandum kampanyası ve faşist tırmanışına karşı sürdürdüğü eylemler sırasında afiş asan, bildiri dağıtan üyelerimiz polisin büyük bir gayretkeşliği ile engellenmiş, gözaltına alınmış, karakollarda hakarete uğramış ve döğülmüşlerdir.

En son olarak 2.3.1976 Salı günü partimizin görüşlerini yansıtan Kitle ve İlke dergilerini satan Adana İl yöneticisi Ali Öner arkadaşımız, emniyete götürülerek bir gün akşama kadar alıkonulmuş bu arada arkadaşımıza dayak atılmış ve hakaret edilmiştir.

Artık şu husus iyice bilinmelidir ki, böylesine güdümlü baskı ve engellemeler işçi sınıfı ve emekçi halkımızın mücadelesini durduramayacak, partimizin mücadele azmi karşısında eriyecektir.

Polisin bu keyfi tutumunu protesto eder, siyasi partiler ve dernekler kanununu okumalarını salık veririz.

Sahibi : Mehmet Yücel - İ. Sorumlu Müdür : İlker Demir / Yönetim Yeri : Cağaloğlu Başmuhasip Sokak Tan Apt. No. 11, İstanbul / Dizgi - Baskı : İshak Basımevi, 27 73 37 / Son baskı tarihi : 8 Mart 1976

TSİP G.Antep İl'inin 1. Olağanüstü Kongresi Yapıldı

TSİP GAZİANTEP İL ÖRGÜTÜNÜN I. olağanüstü kongresi 22 Şubat Pazar günü Lâle Düğün Salonunda yapıldı.

Kongre divan başkanlığının seçiminden sonra yapılan saygı duruşunu takiben Genel Yönetim Kurulu üyesi Atilla Karataşlı, partinin kuruluşundan bu yana çalışmalarına kısaca değindi TSİP'nin sosyalist hareketimize kazandırdığı deneyleri anlatarak «biz partililer olarak yaptığımızla öğünmek değil, fakat bunları gözden kaçırmadan başarısızlıklarımızı bilince çıkarmak ve işçi sınıfımızın örgütlenerek iktidar mücadelesini hızlandırmak zorundayız» diyerek sözlerini bitirdi. Faaliyet Raporu Geçici İl Başkanı ve MYK üyesi Aydoğan Gezer tarafından okundu. Gaziantep ilindeki parti çalışmalarının kısa özetinde genellikle işçi sınıfının ekonomik mücadele örgütleri olan sendikaların durumuna ve öğrenci gençliğin dağınıklığını vurgulayan Gezer il örgütünün her iki konuda da önümüzdeki dönem üzerine düşen görevleri anlattı. Faaliyet raporunun bitiminden sonra iki imzalı bir önerge ile parti Genel Sekreteri Yalçın Yusufoğlu, Adana cezaevinde yatan parti üyesi Abdürrahim Görür ve Edirne Cezaevinde tutuklu bulunan Hüseyin Gürcan ile diğer devrimcilere kongre adına telgraf çekilmek üzere bir metin önerildi. Divan başkanının oylaması ile öneri kabul edildi. Malı raporun okunmasından sonra eleştiriler bölümünde söz alan çıkmadı ve seçimlere geçildi.

Yapılan seçimler sonucunda İl Yönetim Kuruluna Cemil Çamoğlu, Ahmet Hayta, Mustafa İzci, Atilla Karataşlı, Metin Aykaç, Cevdet Kafadar ve Abdülkadir Özkara seçildiler, il onuru kurulu asil üyeliklerine ise Sadettin Eryakıcı, Cuma Torun ve Mahmut Dokuyucu arkadaşlar seçildi. Büyük kongre delegeliklerine ise Fevzi Türbeci ile Cevdet Kafadar'ın seçilmiş olduğu yapılan tasnif sonucu açıklandı.

ZİKRULLAH KIRMIZI

YOLSUZLUK, RÜŞVET OLAYLARI VE SOSYALİST BAKIŞ TARZI

Mobilya rezaleti konusunda kimi koalisyon sözcüleri ve özellikle AP'li bakanlarla AP basını, «teşebbüs hürriyeti» ve «helâl kazanç» adına şecaat arzettikçe sirkat saçıyorlar ortalığa!

Adına «vergi iadesi» denilen teşvik soygununun günah tekesi üç beş kişi her ağızlarını açışlarında ne biçim «hürriyet»lerden, ne gibi teşebbüslerde yararlandıklarını, ve bundan ne denli «helâl» kazançlar sağladıklarını, kendi helâl kazançlarıyla dünyayı haram ettikleri milyonlarca emekçinin gözleri önüne seriyorlar.

Bunu pek de bilmeden yaptıkları söylenemez. Aslında savundukları kendileri değil, bir sınıfın çıkarı ve uygulamalarıdır. Kendilerini, bu kerteden sonra, ancak o genel sınıf çıkarının kalkanı ardında savunabileceklerinin farkındalar. «Bir kusurdur işledik, cezamıza razıyız hâkim bey!» de deyip, herhalde tapularını çoktan başkalarının üstüne yazdırmış oldukları gayri menkul mülkleri ve yabancı bankalardaki mevduatlarıyla yetinmek üzere işin içinden sıyrılamazlar. En azından, toplumdaki «Sosyal mevki» leri alelâde «vatandaş» la kendilerini bu denli eşit görmelerine engeldir! Onun için celâlleniyorlar. Bireysel soygunun bir sınıfın helâl kazancı olduğunu fedaice ispata çalışıyorlar. Ve hem ailenin başı hem de sınıfın baş «bakan»ı, tam da bu sırada, «Düzen değiştireceğiz diyenler bunu yerine ne gibi bir düzen getireceklerini hiç bir zaman açık ve seçik ortaya koymamışlardır» sözünü tekrarlama dozunu arttırıyor.

Bunda pek o kadar da haksız değiller. Değiller, çünkü bu mobilya rezaletinin ardındaki soygun arızi bir soygun ve onun bireysel suçu değil. Türkiye ekonomisinin tekelci sermaye tahakkümü altında geri kalmışlığının, bu geri kalmışlığı sürdüren ve devam ettikçe hep sürdürecek olan dışa bağımlılığın, dışa bağımlılığın getirdiği kronik dış ticaret dengesi bozukluğunun, ve Türk lirasının değerinin bu yüzden hep hızla düşme eğiliminde olmasının sonucudur. Onun için de sistematik bir soygun ve bu sistematik soygunun toplu, sınıfsal suçudur. Dolayısıyla gerçekten de, falanca beyin oğlu, ya da yeğeni bu suçu istedi, tükürün usratına diyemezsiniz. O zaman onlar size, sizin kastınız hükümeti düşürmektir, hükümeti düşürmekse devlet nizamını çökertmektir, biz devleti ayakta tutmak için «anarşistlerle, komünistlerle, yıkıcılarla, bölücülerle, vs...» döğüşüyoruz derler. Ve bir sınıfın servet kazanma imtiyazına dokunmadan, o sınıfın bir bireyinin servetini nasıl, ne yollardan kazandığını kolay kolay soramazsınız.

AP'li bakanların, «Bu vergi iadesi işlemi CHP iktidardayken yapılmıştır, sorumlusu odur,» demelerinin nedeni de bu işte. Burda da pek o kadar haksız değiller, şu anlamda ki, vergi iadesi soygunuyla para kazanmak bu sınıfa helâl değil idiyse niçin iktidarınız zamanında Yahya'nınki dahil daha yüzlerce vergi iadesi işlemini onayladınız? (Onların hepsi hakkında tahkikat açıldı mı? Hepsinde gerçekten ihracat yapıldı mı? İhraç edilen malların sahici değeriyle Merkez Bankasına bildirilen değer arasında uygunluk var mıydı?) Yok eğer bu soygun bu sınıfa helâl idiyse, şimdi niçin bunca adamın arasından bir bunları seçiyorsunuz? Bunca adamın içinden bir bunları seçmekle bütün suçu bunların üzerine yıkıp sistematik soygunu helâl ilân ettiğinizin de ayrıca farkında mısınız?

CHP'nin gidişine şimdilik hakim «sosyal demokrat» kafada sağ yöneticilerin açmazları buradadır. Türkiye tekelci burjuvazinin arızi soygunlarını yeni bir aşamanın ihtiyaçları ve ölçüleri çerçevesinde sistematikleştirmeye teşebbüs ettiği — ve bu teşebbüsünde de büyük ölçüde başarılı olduğu — 12 Mart döneminin gerek felsefesine, gerekse uygulamalarına emekçi kitlelerin duydukları tepki sonucunda CHP ömründe görmediği nimete kondu, parlamentoda birinci parti oldu. Sonra da hükümeti kurunca 12 Mart döneminde emekçi halk adına işlenen bütün «suç» ları «af» ederken, tekelciler adına emekçi halka karşı işlenmiş bütün suçların üzerine sünger çekti. Ve tabii bu arada ünlü teşvik tedbirleri meyanında bu vergi iadesi uygulamasını düşünüp kotaranlar oylarıyla sözümona milletin kanunu yapanları da affetti. Affetmek ne demek, «uluslararası konjonktür» teorileriyle «yıkılası düzen»in kılına dokunmadan emekçi halkın ekmekten toplu iğneye kadar her zorunlu ihtiyaç maddesine yüzde yüze yakın zammın altına imzasını koyarken, bir yandan da 12 Mart'ın sistemleştirdiği soygunu devam ettirdi. Bir yandan Yahya Demirel son üç yılda 20 milyon TL vergi iadesi aldığını gerine gerine söylüyor, öbür yandan Vehbi Koç hazretlerine yılda yirmi milyon TL vergi ödediği için övgüler düzülüyor! Bir parababasından aldığın vergiyi öbürüne bahşet, sonra dön «Ne yapalım, konjonktür bunu icap ettiriyor» diyerek emekçi halkın cebine saldır! İşçinin, köylünün ücretinden kaynağın başında Kıbrıs için zorla «bağış» kes, aynı zamanda parababalarına «barış tahvili» dağıt ya da gönüllerinden kopan üç beş yüz bin «bağış»a karşılık onlarla «bağımsız savaş sanayii» kurma üzerine pazarlığa giriş!

Evet, bugün bir açıkgöz ama her nasılsa tedbirsiz bireyin suçunu ele alıp kıyametleri koparan CHP, devri iktidarında o bireyin mensup olduğu sınıfın sistematik soygununu hem de 73 seçimlerine rağmen devam ettirdi; çünkü zamlar konusunda olduğu gibi hemen her konuda «konjonktür»e boyun eğmekle, aslında o konjonktürün bir parçası olduğu düzene boyun eğdi. Onun için şimdi Süleyman Demirel, yeğeninin yolsuzluğundan yakınan CHP'ye, «Sen bu düzenin yerine nasıl bir düzen getireceğini söyle bakalım,» diye soruyor.

CHP bu soruya gerçekten kesin bir cevap vermedikçe, somut olarak meselâ vergi iadesi ilkesinin ve uygulamasının getireceğim dediği düzende yeri olmadığını, olamıyacağını kitlelere bilfiil göstermedikçe — ki bunun için illa «tek başına» iktidara gelmesi gerekmez—, dâvayı egemen güçler kazanacaktır. Belki — S. Demirel dahil — birkaç günah tekesi tekelci sermaye düzenini ve onunla birlikte vergi iadesi soygununu aklama uğruna kurban verilecektir ama, bundan kaybedecek olan demokrasi mücadelesi olacaktır.

CHP bugüne kadar yaptıkları ve yapmadıklarıyla ve halen sürdürdüğü tutumuyla «vergi iadesi düzeni»ne karşı çıkamıyacağını ispat etmiştir. CHP yöneticilerinin dünya görüşleri de, bu dünya görüşü doğrultusunda bugünedek ileri sürdükleri önerilerin ardında yatan maddi çıkarlar da, kendilerinin geçmişleri ve gelecekleri de buna engeldir.

Mobilya rezaleti, vergi iadesi soygunu bütününün bir parçasıdır. Vergi iadesi soygunu Türkiye'de tekelci sermaye hâkimiyeti ve tekelci sermayenin aczinin birlikte oluşturduğu bütünün bir parçasıdır. Bu da tekelci sermaye ile emperyalizm arasındaki ilişkiler bütününün bir parçasıdır. Rezalet bu bütün çerçevesinde değerlendirilmediği içindir ki böylesine «akıl almaz» bir mahiyet kazanmış, bir yandan tekelci burjuvazinin siyasî temsilcilerinin pişkinliğine yeni bir örnek olurken, bir yandan da tüm küçük burjuva demokratların ve küçük burjuva «sosyalistleri» nin âdeta tek umut kaynağı haline gelmiştir.

İşçi sınıfı sosyalistleri, bu mobilya soygunuyla ipliği bir kez daha pazara çıkan AP belkemikli koalisyon hükümetinin devrilmesi için CHP' nin ve tüm demokrat ve yurtsever güçlerin gösterdikleri ve gösterecekleri her çabanın baş destekçisidirler. Lâkin bu olayı bütün veçheleriyle yerli yerine oturtmak ve ardındaki gerçekleri kitlelerin bilincine ulaştırmak onlar için daha da önde gelen bir görevdir.

SONUÇ

Milliyetçi Cepheyi bütçe oylamasıyla iktidardan düşürmeyi planlayan sosyal demokrasinin, bu hesabının tutmaması üzerine, şimdi de «yeğenin yolsuzluğu» meselesini ön plana çıkartıp, bütçe oylamasında prestiji yükselen MC'yi bu yoldan yıpratmaya çalışması aynı tip muhalefetin bir devamı olarak yorumlanmalıdır. Kitlelerin muhalefetini aktif olarak kanalize etmeyi özellikle son zamanlarda iyiden iyiye kapılandığı sağ çizginin bir gereği olarak hasıraltı eden sosyal demokrasi, demokrat küçük burjuva kalem erbabının da desteğiyle sırf parlamento çalışmalarıyla MC'yi iktidardan düşürmenin başka yollarını yürürlüğe koymakla meşguldür. Şüphesiz MC'nin iktidardan edilmesi günümüzün en acil demokratik görevidir. Bu konuda parlamenter yol da dahil her türlü imkan denenmelidir. Ve soygunculuğun başlıca hikâyecisi ve teşvikçisi olan bir iktidarın, soygunun baş sorumlusu olarak iktidardan gönderilmesi için onun bu soygunculuğunun, sömürü düzeninin bu soygunların temeli olduğunu göstermek şartıyla, geniş kitlelerin bilincine aksetmesini ve bu kokuşmuşluğa karşı halkın nefretinin yükselmesini sağlamak, işçi sınıfı sosyalistlerinin aktif olarak katılacakları ve destekleyecekleri görevdir.

Bu dönemde; ancak sosyalistlerin temel görevi, MC iktidarının halk düşmanı politikasına karşı kitlelerin aktif olarak seferber edilmelerini ve ülkeyi yönetmekten aciz MC'nin açmazlarını iyice derinleştirerek iktidardan halkın çabalarıyla uzaklaştırılmasını sağlamaktır. Çünkü, bütçe oylamasından «başarı» ile çıkmasını bilmiş ve aldığı güven oyu ile daha bir kendine güveni gelmiş MC'nin sırf parlamento çalışmalarıyla iktidardan düşürülmesi, şayet iyi saatte olsunlardan medet umulmuyorsa, pek mümkün gözükmemektedir. Yolsuzluk soruşturmalarının, bütçe oylamasıyla kıyaslandığında meclis içinde kendini daha çok taraftar bulabilmesi makul gözüküyorsa da temel tayin edici faktörün sınıf çıkarları olması, son tahlilde MC'nin bu yoldan iktidardan düşürülmesini mümkün kılacak gibi gözükmemek tedir. Gerçekten, bugün MC içindeki partiler ve onların temsil ettiği çıkarlar arasındaki çekişme olsun ortak amaçlar ve çıkarlar doğrultusundaki koalisyon ortaklığını bozacak mertebeye ulaşamamaktadır. Çünkü bunlardan hiçbiri MC'nin iktidardan düşürülmesiyle ortaya çıkacak «iktisadi boşluğu»nun gerektirebileceği bir erken seçimi göze alamadıkları gibi, seçimlere kadar kitleler yararına alabileceği bazı palyatif tedbirlerle seçimlere daha da güçlenmiş olarak girmesi muhtemel bir sosyal demokrat iktidarına rıza göstermemektedirler. Bu durumda, MC'nin, bağımsızlardan ve daha da çözülmesi muhtemel DP'lilerden aldığı ve alacağı destekle, 1977 seçimlerine yakın bir tarihe kadar iktidarda kalması için direnmesi normaldir. O halde MC'nin sırf parlamento çalışmasıyla düşürülmesi zayıf bir ihtimal olduğu da gözönünde tutulması, kitlelerin tepkisinin örgütlenip demokrasi ve bağımsızlık doğrultusunda kanalize edilmesinin önemi ortaya çıkar.

Öte yandan MC'nin iktidardan uzaklaşmaya hiç de niyeti olmadığının belirtileri ortaya çıkmaya başlamıştır. Büyük açık vereceği şimdiden belli olan bütçenin bu açığının kapatılmasının ülkemizdeki klasik yolu, bilindiği gibi devletin kontrolündeki malların fiyatlarının yükseltilmesi ve ilk ağızda tekel maddelerine zam yapılmasıdır. Nitekim Tekel Genel Müdürünün geçtiğimiz hafta yapmış olduğu açıklamasında içkiye zam

(Devamı 10. sayfada)

MHP Kapatılmalıdır

Avrupa Türkiyeli Demokratik İşçi Dernekleri Federasyonu (TDF) yayınladığı bir bildiride MHP'nin kapatılmasını istemiştir. Cumhurbaşkanına da gönderilen bildiri özetle şöyledir :

«Senelerdir, her türlü yasaların dışında faaliyet gösteren, herkesin gözleri önünde, kamplar açarak «bozkurtlar» adı altında silahlı gruplar yetiştiren MHP, Milliyetçi Cephe hükümetinin kurulmasından bu yana yurt içindeki ve yurt dışındaki demokrasi ve özgürlük düşmanı faaliyetlerini daha da yoğunlaştırmıştır.

Silahlı saldırılarla, ülkede bir «iç savaş» ortamı yaratan ve şimdiye kadar ellinin üzerinde yurtseverin öldürülmesinden baş sorumlu olan MHP ve bağlı kuruluşları, Batı Avrupa ülkelerinde, özellikle Federal Almanya'da, Türkiye'den gönderilen parti elemanlarının önderliğinde örgütlenmeye girişmiştir. Özellikle MHP «başbuğu» A. Türkeş'in Federal Almanya'da partisinin Avrupa Kurultaylarını düzenlemesinden sonra bu örgütlenme çalışmaları daha da hız kazanmıştır. Türkiye'de ve Almanya'da yayınlanan «Tercüman» gazetesi bu girişimlerin baş destekçisi olmuştur.

Federasyonumuzun yayın organı İşçi Gazetesi'nin 39. sayısında MHP Almanya örgütlerinin yazılı bir belgesi yayınlanmıştır.

Bütün bu belgeler MHP'nin Türkiye Siyasi Partiler Kanununu çiğneyerek, ülke dışında örgütlendiğinin ispatları olmaktadır.

Van'da Baskılar Yoğunlaşırken İlericilerin Dayanışması Artıyor

Faşist MC güçlerinin yurt düzeyinde ve özellikle doğu bölgesinde tırmanışını sürmektedir. Van'da bir süredir gelişen olaylar, MC'nin azgınlaştığını bir kez daha ispatladı.

Faşistler Van'daki Lise Koruma Derneği'nin kongresinde, her türlü provakasyonu denediler. Dernek yöneticilerine baskı, devlet ve belediye olanaklarının seçimler için seferber edilmesi, «Cephe»cileri suçüstü yakaladı.

400 üyenin hazır bulunduğu ve ilerici, demokratların ağırlıkta olduğu salonda faşistler, kongreyi alamayacaklarını anlayınca, Divan seçimleri sırasında çeşitli oyunlara başvurarak kongreyi iptal ettirdiler.

Faşist bir militan ve MC partizanı olarak davranan Van Valisi, karşısında politize olmuş ilerici lise öğrencilerini buldu.

Öte yandan gelişen olaylarla ilerici, devrimci kuruluşları güçbirliğine doğru ileri adımlar atmışlardır. Beş sendika ve beş dernek hareket birliğini sağlarken, daha önceki girişimlere ilgisiz kalan CHP, oluşan bu gücü kabul etmek zorunda kalmış ve kurulan güçbirliğinin kararlarına uyacağını belirtmiştir.

Öldürülen yurtsever öğrenci Cahit Şenyüz'ün 5 Şubat'taki cenaze töreni anti-faşist bilincin yaygınlaşmasını sağladı. Polis gözaltına alınan beş öğrenciyi serbest bırakmak zorunda kaldı.

Vandaki işçiler ve emekçiler, örgütlü hareketin sonuç alıcı ve kalıcı bir mücadele olduğuna olan inançlarını pekiştirdiler.

Şimdi Van'da yeni kıyım ve sürgünler planlanmaktadır.

Ayrıca, Bitlis'deki demokratik hareketin gelişkinliği nedeniyle sürgünler artmakta, Muş'ta ilerici memur ve öğretmenler işten atılmakta, açığa alınmaktadırlar. 50 ilerici öğrenci okuldan uzaklaştırıldıktan sonra Erciş Alpaslan öğretmen okulu ise faşist karargah halinde işlemektedir.

YENİ ORTAM GAZETESİ KAPANDI

12 Mart faşizmine karşı sürdürülen demokrasi mücadelesinde azımsanamayacak hizmet görmüş olan Yeni Ortam, bu niteliğiyle sosyal bir ihtiyaca cevap verdiği için «tutmuş» bir gazeteydi. Ancak daha sonraki dönemde, gelişen şartların gereklerine uyamadığı için, bu süreç içinde ihtiyaca cevap vermekten büyük ölçüde uzaklaştı ve kapanmak zorunda kaldı.

12 Mart faşizminin teröründen en büyük payı, sosyalist hareketimizin aldığı bilinen bir gerçek. 1971 öncesinde, oldukça yüksek ve yaygın sosyalist potansiyele rağmen, sosyalist hareketimizin dağınıklığı ve bölünmüşlüğü, işçi sınıfının siyasetini temsil eden merkezi bir otoritenin bulunmayışı, 12 Mart zulmünün sosyalist hareketimizi kolayca sindirip etkisiz hale getirmiş olmasının başlıca nedenidir. Ancak sosyalist hareketimizin bu yenilgisinin kaynağında, yukardaki özelliklerinden kaynaklanan güçsüzlüğü yanında, anti-faşist mücadelenin başının, işçi sınıfı ve onun örgütlü mücadelesinin gerektiğinin yeterince kavranmamış olması olgusu da vardır. Bu dönemde faşizme karşı mücadele hemen tamamiyle sosyal demokrasiye terkedilmiş, sosyalizm adına kayda değer anti faşist bir çalışma yürütülememiş ve kitlelerin gözünde, sosyal demokrasinin, «demokrasi havarisi», «demokrasinin yegane teminatı» vb. niteliklerle şekillenmesine yol açılmıştır. Bugün hâlâ daha, büyük sermayeyle onca kur yapmasına rağmen kitleler, sosyal demokrasiyi, demokrasinin hatta kurtuluşlarının yegâne «umudu» olarak görüyorlarsa, bunda, sosyalist hareketimizin 12 Mart dönemindeki suskunluğunun önemli payı vardır.

İşte, sosyalistlerinin sesinin amansızca kıstırıldığı faşizm günlerinde yayına başlayan Yeni Ortam, o günün şartlarında, **Sosyalistlerin sesinin**, az da olsa duyuruluğu, hemen **yegâne kaynak olması** nedeniyle, ilerici demokrat ve sosyalist kamuoyunda büyük bir iştiyakla karşılandı ve kısa sürede «tuttu». Bir **patronu** olması, örgütlü bir sosyalist hareketin denetiminde olmaması vb. faktörler, gazetenin anti faşist politikasının tutarlı bir çizgide ilerlemesinin başlıca engelleriydi. Bütün bu olumsuzluklara rağmen, Yeni Ortam 12 Mart faşizminden çıkılmasında, demokrat bir yayın organının toplumsal görevlerini büyük ölçüde yerine getirmiş ve özellikle önemli toplumsal olaylarda sosyalist değerlendirme ve mesajların sosyalist ve ilerici potansiyele iletilmesine yardımcı olmuştur. Ve bu niteliğiyle, şimdiye değin ülkemizde hiçbir sol yayının göremediği mazhariyete kavuşmuştur.

İşte böylesine bir sosyal fonksiyona sahip olduğu için Yeni Ortam varlığını güçlenerek sürdürebilmiştir. Ve bu fonksiyonunu iyi kötü yerine getirdiği sürece de Yeni Ortam'a sahip çıkılmıştır.

Ancak 12 Mart'tan çıkıştan sonra, nisbî demokrasi ortamında, sosyalist hareketimizin çeşitli bölümlere rağmen bir süreç boyunca kişiliğine ve kendine güvenine kavuşması, siyasî örgütlenmenin gelişmesi, doğrudan sosyalist yayın yapan çok sayıda yayının basın hayatına girmesi, Yeni Ortam'ı bir seçme yapmakla karşı karşıya bırakmıştır. Yeni Ortam, ya kendisi de farkında olmaksızın şartların dayatmasıyla yüklendiği toplumsal fonksiyonunu yerine getirmeye devam edecek, yani ayrırm gözetmeden sosyalist hareketimiz demokrasi ve bağımsızlık mücadelesinde günü gününe sesinin duyulduğu bir yayın olacaktır, ya da sosyalizmle ilişkisini kısıtlayarak, sosyal demokrasiye açılacaktır.

Yeni Ortam patronu, kişiliğine kavuşan sosyalist hareketin, sadece demokrasi ile yetinen faşizm günlerinin atlatılmasından sonra, sosyalist propaganda ve ajitasyonu da kullanmasından ürkerek — Kıbrıs gün lerindeki Y. Ortam'ın da kapıldığı milliyetçilik furyasında, antişoven yazılar hatırlanmalıdır — ikinci yolu tercih etmiş, bazı ticari kaygıarla olsa gerek, bir yandan «sosyalist» yazıları sıraya dizerken, bir yandan da sosyal demokrat politikanın savunuculuğuna kesin olarak angaje olmuştur. Ve sosyal demok rasinin savunucuuğuna ve propagandasını yapan çok daha yetkin rakiplerivie başa çıkamayarak kaçınılmaz akibetine doğru hızla yolalmıştır. Yeni Ortam bu seçişiyle bindiği dalı kesmiş ve zaman içinde sosyal bir ihtiyaca cevap veremez duruma gelerek, sosyal fonksiyonunu yitirmiştir. Bunun böyle olduğuna, her geçirdiği bocalamadan sonra, yeniden sosyalistlerden yardım beklemesi, onlardan kan almaya çalışması ve bir süre daha **idare** ettikten sonra yeniden bunalımlara düşmesi tanıktır. Ancak bu iki yüzlü politikası okurlar tarafından kısa sürede anlaşılan Y. Ortam sürekli olarak gözden düşmüş, günlük bir sosyalist gazete olmadığı için çaresiz okuyuculara ve alışkanlık haline getirmiş olanlara rağmen kapanmak zorunda kalmıştır.

Yeni Ortam'ın kapanışı, demokrasi mücadelemiz açısından üzüntüyle karşılanması gereken bir kayıptır. Ancak, bir olumsuzluğun arkasından hayıflanıp dert yanarak yetinmek, sosyalistlerin metodu olamaz. Sosyalistler o kayıptan veya olumsuzluktan gerekli dersleri çıkartarak, ileride aynı veya benzeri durumların meydana gelmesini önleyerek, tedbirlerle birlikte o eksikliğin telafisi ve daha da gelişkin bir çözümün bulunması yoluna giderler.

Yeni Ortam sosyal fonksiyonu kalmadığı için kapandı dedik. O halde sosyalistlerin hedefi benzer bir Yeni Ortam değil, **yeni** bir Yeni Ortam olmalıdır. Burada önemli olan isim değildir. Önemli olan sosyal fonksiyona sahip bir günlük gazeteyi, biran önce gerçekleştirmektir.

Bu gazetenin sahifelerinde günlük bir sosyalist gazetenin önemi konusunda girişimin gelişimi hakkında da sık sık bilgi verilmiştir. Sosyalist hareketimiz içindeki çeşitli çizgilerin birlik ve ayrılık noktalarının kristalize olmasını sağlayarak, sosyalist birliğin sağlanmasında gerçekten büyük katkıları olabilecek böyle bir gazetenin yayına başlatılması, özellikle Yeni Ortam'ın kapanmasından sonra, sosyalist hareketimizin en acil görevlerinden biri olarak önemini bir kez daha şiddetle duyurmaktadır.

LATIN AMERİKA'DA SINIF MÜCADELESI GELİŞİYOR

Şili'deki karşı devrimci darbe gibi gerilemelere rağmen Latin Amerika'da emperyalizmin boyunduruğundan kurtulma yolundaki ulusal bağımsızlık hareketi ve sınıf mücadelesi kıta planında günden güne gelişiyor.

Devrimci süreci kontrol altına almak ve statükoyu koruma yolunda harcanan gayretler Latin Amerika ülkelerindeki mevcut ve oluşan objektif koşullarla derinden çelişiyor ve başarısızlığa uğruyor. Bazan gericilik şu veya bu ülkede bir darbe düzenliyebiliyor, ya da bağımsızlık demokrasi - sosyalizm kavgası verenlere ağır darbeler indirebiliyor, meydanlarda yine kitaplar yakılabiliyor. Fakat bütün bunlar sosyal gelişmenin objektif kanunlarına gölge düşüremiyor.

Latin Amerika'da derin bir sosyoekonomik krizin etkileri her gün kendini daha güçlü duyuruyor. Bu krizin temelinde gelişmenin objektif ihtiyaçlarıyla sosyal sistemin çelişkisi yatıyor. Latin Amerikanın kalkınması, emperyalizmin sultasıyla, geri kırsal ilişkilerin muhafaza edilmesiyle ve bu ikisinin desteğine dayanan büyük burjuvazinin iktidarıyla çelişiyor.

Emperyalizmin sultası ve yarı feodal ilişkilerin varlığı bu ülkelerde kapitalist gelişmenin deformasyona uğramasına yolaçmıştır. Üretici güçler son derece yavaş bir gelişim göstermekte, çoğunlukla tek ürün tarımı yapılmaktadır. İç pazar son derece kısıtlıdır. Ve bu şartlar günden güne bu ülkelerin yabancı yatırıma daha çok mahküm hale gelmesine sebep olmaktadır.

Muazzam dış borçlar ve tüm sanayinin yabancı sermaye kontrolunda olması geleneksel olarak ham madde ihracatına dayalı Latin Amerika ekonomilerinin bu vasfını daha da güçlendiriyor. Ekonomistlerin yaptığı hesaplara göre 1960'da tüm Latin Amerika ülkelerini dış borçları 7 milyar dolarken, 1980'de 94 milyar dolara ulaşacak. Bu borçların ve faizlerinin ödenmesi zaten herhangi bir sınai gelişim imkanı bırakmıyor.

Bu ülkelerin yaşadıkları ekonomik kriz, yabancı tröstlerin kâr olarak her yıl artan miktarlarda dışarıya transfer ettikleri değerlerle daha da derinleşiyor.

Birleşmiş Milletler Teşkilâtının uzmanlarınca yapılan araştırmalara göre, 60 milyon Latin Amerikalı açlık çekmektedir ve her yarım saatte bir 500 çocuk ölmektedir. Şu anda 25-30 milyon civarında olan işsizler ordusunun sayısı 1980'de 60 milyona ulaşacaktır.

Latin Amerika devrimci sürecinin temel karakteristiği anti-emperyalist ve demokratik görevlerin, sosyal görevlerle çok yakından ilişki içinde olmasıdır. Bu, kapitalizmin nisbi olgunluğundan, önemli politik ve ekonomik tecrübelere sahip bir burjuvazinin ve güçlü, örgütlü ve sınıf bilincine sahip bir işçi sınıfının varlığından kaynaklanan bir karakterdir ve bugün dünyamızın birçok başka bölgesine de damgasını vurmuş bulunmaktadır. Devrimci mücadeleye muhteva kazandıran güç emperyalizme, tekelci burjuvaziye ve latifundist oligarşiye (*) karşı aktif bir mücadele veren proletaryadır.

Latin Amerika'daki devrimci demokratik değişimin önemli bir sebebi sosyal tabanının sürekli genişlemesidir. Köylülüğün işçi sınıfıyla ittifakı günden güne kuvvetlenmektedir. Buna ek olarak küçük burjuvazinin belli kesimleri devrimci hareketin doğal müttefikidirler. Latin Amerika milli burjuvazisinin bazı kesimleri bile anti-emperyalist tavırlar almaktadırlar. Latin Amerika'daki devrimci mücadeleye şimdi yeni bir unsur daha katılmakta: katolik kilisesinin önemli bir yekûn tutan bazı mensupları!

Emperyalistler Küba'ya karşı uyguladıkları ekonomik ablukanın ülkede dayanılmaz zorluklara sebep olacağını ve böylece devrimin çökeceğini hesaplamışlardı. Zorluklar yaratmasına yarattılar ama sosyalist sistemin dayanışmasını hesaba katamamışlardı. Küba devrimcileri bütün zorlukların üstesinden gelmeyi başardılar. Geçen Küba Komünist Partisi 1. Kongresinde belirtilen muazzam gelişmeyi de sağlayarak. Yeni bir hayat kurmada ve halen diğer Latin Amerika ülkelerinde hüküm sürmekte olan problemlerin çözümünde Küba öyle büyük ve inkar edilemez bir örnek yaratmıştır ki, bunu can düşmanları bile inkar edememektedir.

Küba devrimi göstermiştir ki, eski bir koloni olan küçük bir ülke bile kendini tamamiyle kurtuluşa götürebilir ve köklü sosyal değişiklikleri başarabilir. Gene Küba devrimi bir kere daha göstermiştir ki sosyalizme giden yol ancak devrimciler ve onların partisi geniş kitlelerle derin bağlar kurabilirlerse açıktır, işçi sınıfı bilimini klavuz edinebilirlerse açıktır ve nihayet enternasyonalizmin ilkelerine bağlı kalabilirse açıktır.

Son beş yıl göstermiştir ki Küba'nın açtığı yol artık kapatılamaz. Heryerde demokratik, devrimci güçler, kendi ülkelerindeki koşullara, kapitalizmin gelişme derecesine, emperyalizme bağımlılık derecesine uygun düşen mücadele biçimlerini kullanarak son beş yıl içinde eylemlerini yoğunlaştırmışlardır.

1968'de iktidara gelen Peru Silahlı Kuvvetleri Devrimci Hükümeti bu beş yıldan ulusal çıkarların savunulmasında, sosyal ilerlemede ve bağımsız bir dış politika izlenmesinde başarılı olarak çıkmıştır. İlerici güçlerin desteğini kazanmış olan bu hükümet şimdi Peru devrimini derinlere indirmek için bir politik cephe oluşturmaktadır.

Emperyalizmin eşiğinde bir ülke olan Panama'da ABD güdümlü hükümeti iktidardan uzaklaştıran milli muhafızlar şimdi bütün yurtsever güçlerin desteğiyle kanal bölgesini Amerikan egemenliğinden kurtarmak için mücadele etmektedir.

Ekvator'da iktidara gelen silahlı kuvvetler de, doğal kaynaklar üzerinde egemenlik kurma ve bağımsız bir ekonomik kalkınma temin etmek için bir program uygulamaya çalışıyorlar.

Venezüela'da tüm petrol ve demir kaynakları millileştirildi ve ekonominin diğer dallarındaki yabancı tröstlerin faaliyetleri kısıtlandı.

Arjantinde halk mücadelesi 1973' de askeri diktatörlüğün düşmesine sebep oldu. Şu anda Arjantin halk faşist çetelere karşı mücadele veriyor ve ekonomik, demokratik ve siyasal taleplerini örgütlü bir şekilde dile getiriyor.

Beş yıl önce «Brezilya Modeli», Brezilyanın ekonomik «mucizesi» diye Latin Amerika gazetelerinin manşetlerini süsleyen haberler bir balon gibi sönmüş vaziyette. Bu ülkenin dış borçları 22 milyar doları aşıyor. 1975' te dış ticareti 4 milyar dolar açık verdi. Son on yılda ülkeye 98.8 milyon dolar yatırım yapan on yabancı firma aynı süre içinde dışarıya 774.5 milyon dolar kâr! transfer etti. Zenginlik ve yoksulluk arasındaki büyük uçurum günden güne artıyor. Ve Brezilya halkının mücadelesi yeni boyutlara erişiyor.

Şili'de halkın iktidarını gasbedenler tam bir kaos içinde. Bu ülkede enflasyon oranı yılda yüzde 340'a ulaşmış vaziyette. İşsizlik oranı yüzde 20. Santiyago'nun varoşlarında açlık hüküm sürüyor. Şili halkı cuntaya karşı kararlı bir mücadele veriyor. Cunta'nın unsurları da birbirlerine düştü.

Uruguay ve Paraguay'da diktatörlük rejimlerine mukavemet güçleniyor.

Latin Amerika komünist partilerinin prestij ve etkinlikleri artıyor. Haziran ayında Havana'da toplanan Latin Amerika ve Karayip ülkeleri komünist partileri toplantısı 1975 yılında kıt'a'nın en önemli olayıydı. Yıllar süren anti komünist propagandanın etkileri ve Maocu bölücülerin indirdikleri darbeler etkisini yitirdi.

Milyonlarca Latin Amerikalı, sınıflarının ve halklarının çıkarları için, bütün ülkelerin işçilerinin ve bütün halkların çıkarı için ölümü göze almacasına mücadele veriyor. İşçi sınıflarının politik mücadelesi ve bilimin kılavuzluğundaki öncü rolü Latin Amerika'daki anti-emperyalist ve sınıfsal mücadelenin önümüzdeki yıllarda derinlik ve yoğunluk kazanacağına en güvenilir teminat oluyor.

(*) Büyük Toprak sahipleri

FARS HALİCİ'NDE SİLAHLANMA YARIŞI

Fars Halici (Basra Körfezi) ve Arap yarımadası dünya petrol rezervlefinin yüzde 60'ını barındıran, bu yüzden de uluslararası önemi çok büyük olan bir bölge. Batı Avrupa petrol ihtiyacının yüzde 86'sı ve Japonyanın petrol ihtiyacının yüzde 90'ı bu bölgeden temin ediliyor. ABD petrol ihtiyacının da gittikçe artan bir bölümü yine bu bölgeden elde ediliyor.

Bölgenin petrol üreten ülkeleri üyesi bulundukları OPEC, petrol üreten ülkeler teşkilâtı vasıtasıyla, özellikle son Arap - İsrail savaşından sonra, petrol fiyatlarını arttırarak muazzam gelirler elde ettiler. Bu petrol gelirleri Irak gibi ilerici ülkelerde kalkınma planlarının gerektirdiği fonların temin edilmesinde ve takviyesinde verimli bir şekilde kullanılıyor. İran gibi, Arap emirlikleri gibi, ülkelerde ise bir avuç sömürücü azınlığın gerici, halk düşmanı iktidarlarını perçinlemek için harcanıyor.

Emperyalist güçler ve petrol tröstleri bölgedeki çıkarlarını sürdürmek amacıyla, sosyal gelişmenin ve kurtuluş hareketlerinin engellenmesi yolunda bu gerici yönetimlerle tam bir işbirliği içinde bulunuyorlar. İsrail olgusunun arap halklarının anti - emperyalist ulusal ve giderek sosyal bilincini keskinleştirmeye başlaması hem bölgedeki bu gerici yönetimlerin geleceğini hem de dolayısıyla emperyalizmin çıkarlarını tehlikeye atıyordu. Emperyalizm bir yandan da petrole ödediği paraları bir yolunu bulup geri almak istiyordu. Hem gerici yönetimlerin iktidarını perçinlemek hem de bölgeye akan mali kaynakları kendilerine çevir-

(Devamı 11. Sayfada)

ÖRGüTSEL BAGIMS

TiP'iN iDEOLOJiK

İŞÇİ SINIFININ BAĞIMSIZLIĞI

TİP, işçi sınıfı partisinin bağımsızlığını sık sık vurgulamış ve bunu temel kriterlerden birisi saymıştır. Şüphesiz ki işçi sınıfı partisinin bağımsız politikası, bir işçi sınıfı partisinin en vazgeçilmez kriterlerinden biridir. Ne var ki, TİP acaba bu kritere gerçekten bağlı kalmış mıdır? Bu çok önemli olgu üzerinde durmamız gerekiyor... Önce TİP'in «bağımsızlık» kavramından ne anladığına bakmalıyız...

Bugünkü TİP yöneticileri, ÇARK BAŞAK'ta, eski TİP'in yaşamı boyunca işçi sınıfının bağımsız politik hareketi tezini savunduğunu iddia ediyorlar... Evet TİP geçmişte cuntacılığa ve küçük burjuva kuyrukçuluğuna kendisini kaptırmamıştır... Ama bu olgu «bağımsızlık» için yeterli midir?

İşçi sınıfı bağımsızlığının temel ve vazgeçilmez bileşenleri şunlardır:

● *İdeolojik Bağımsızlık* İşçi sınıfı partisinin ve politik hareketinin ideolojisi, her türlü burjuva ve küçük burjuva ideolojisinden *kesinlikle* bağımsız olmak zorundadır. Bunun da tek kriteri vardır, işçi sınıfının bilimine ve prensiplerine *ortodoksça* bağlı olmak.

Eski TİP bir marksist-leninist parti değildi. Zaten bunu kendileri de iddia etmiyorlar. Eski TİP işçi sınıfının biliminden uzakta, ve 1970 yılına kadar II. Enternasyonal'in sosyalizm anlayışını 1960'lar dünyasında savunan ve bunu menşevizmin örgüt anlayışıyla bütünleyen bir partiydi.

Yani TİP'in ideolojisi, burjuva ve küçük burjuva ideolojisinden bağımsız değildi... İdeolojik bağımsızlığı olmayan bir sosyalist parti, işçi sınıfı bağımsızlığını temsil ettiğini iddia etmek mümkün müdür? İşçi sınıfı biliminden ve temel prensiplerinden taviz vermek şöyle dursun, işçi sınıfı biliminden ancak «esinlenmiş» ve en az 60 yıl önce mahkûm edilip tarihin çöp sepetine atılmış bir sosyalizm anlayışını, bir ideolojinin işçi sınıfı politik hareketinin bağımsız ideolojisi olduğunu öne sürmek, TİP yöneticilerinin bugün hâlâ işçi sınıfı bağımsızlığı kavramını devrimci bir şekilde «kavrayamadıklarını» gösteriyor.

ÖRGÜTSEL BAĞIMSIZLIK

İdeolojik bağımsızlık olmayınca bunun örgütsel plana da yansıyacağı açıktır. Örgütün resmi ideolojisi burjuva ve küçük burjuva ideolojisinden bağımsız olmadıkça, o partinin örgüt olarak bağımsızlığı da sözde kalır. Çünkü işçi sınıfının bağımsızlık kavramı her türlü burjuva ve küçük burjuva etkisinden bağımsızlıktır.

Oysa eski TİP, örgütsel yapı ve anlayış olarak, kendi ideolojisine uygun bir şekilde menşevik örgütlenmeyi savunmuş ve uygulamıştır. İşin çıkmazı görününce, 1968 yılında parti yönetiminde ihtilaf çıkınca, bu kez Aren-Boran kanadı, bugüne dek «yatay» örgütlenme yaptık, bugünden sonra dikey örgütlenme yapacağız, artık bunun zamanıdır» diyerek yatay-dikey örgütlenme gibi bilimde olmayan ve kendilerinin de aslında neyi kastettiklerini pek bilmedikleri kavram ve terimleri getirdiler. Aren-Boran kanadı 1969'daki tek özeleştirisi sayılabilecek bu sözleriyle — ve parti içi eğitim meselesini de birlikte getirdikleri için — aslında yöneldikleri tercih doğruydu: niceliğe değil niteliğe önem vermek ve TİP üyelerinin nitel gelişmesini, bilinçlenmesini sağlamak... Nitekim 4 üncü Kongrede eğitim ve örgütlenme konusunda bazı ileri ilkeler getirildi, organ çalışması şartı kondu... Ama bunlar kâğıt üzerinde kalmıştı ve o körleşmiş nicel örgütlenme olgusunu aşmak kolay değildi.

TİP ideoloji olarak bağımsız değildi ve örgüt olarak da bağımsız olmadı derken, yaptığı örgütlenme ile savunduğu ideoloji arasındaki uyumluluğu gösterdi... TİP, II. Enternasyonalci idi ve Aybar'ın tasfiye edildiği 1969 sonuna kadar da böyle kaldı... Ve II. Enternasyonal ideolojisinin uygun düştüğü pratik ise parlamentarizm olmuştu. TİP'in örgütlenmesi de 1970 kongresine kadar seçimlere katılmak mümkün olduğu kadar ve ne pahasına olursa olsun oy toplamak — bir anlamda oy avcılığı yapmak — üzerine kurulu idi... Önemli olan nitelik değil niceliktir... Önemli olan işçi sınıfı sosyalizminin kadrolaşması yani «fikri gücün maddi güce dönüşmesi» anlamındaki örgütlenme değil, parlamentoya daha çok temsilci sokabilmek oy miktarını ve yüzdesini arttırmak isteyen küçük-burjuva sosyalizminin örgütlenmesiydi. İşçi sınıfı biliminden uzakta, ilerici küçük-burjuvazinin bilimsel sosyalizmden *esinlenmiş* örgütlenmesini ise proletaryanın bağımsız örgütlenmesi olarak görmeye imkan yoktur.

Bugünkü TİP'in, 1970'ler ortasının gelişkin koşullarında on yıl önceki tutumunu *aynen* sürdürdüğünü iddia etmiyoruz. Fakat TİP, ilk altı ayda 14 il ve 20 ilçede örgütlenmiş olmayı bir başarı olarak tanıtmakta, bugüne kadar yayınlarında teorik sağlamlık, ideolojik yetkinlik ve işçi sınıfı bilimine ortodoksça bağlılık göstermemekle, Yürüyüş dergisini bir kadro dergisi niteliğinde değil, ancak işçi sınıfına yakın aydın küçük burjuva kesimlerine seslenen bir yayın olarak sürdürmekle, «1976 koşullarındaki bir eski TİP örgütlenmesi» izlenimini vermektedir. Sosyal muhalefetin ve sınıf mücadelesinin bu denli geliştiği 1975, 1976... yıllarında küçük-burjuva sosyalizminin ideoloji ve örgütlenme hayatının on yıl önceki Aybarcı çizgide kalamayacağı, daha da radikalleşeceği, kaldı ki bugünkü Ecevit CHP'sinin varlığında Aybarizm'in temel bulamayacağı, ama işçi sınıfı sosyalizmiyle sol kanat sosyal demokrasisi arasında ciddi bir politik boşluğun bulunduğunu, bu boşluğu ise kendisi marksist-leninist olmayan, fakat onun biliminden ve dünya çapındaki etkinliğinden, ayrıca dünya sosyalizminin üstün başarılarından etkilenmiş ve işçi sınıfına onun politikasına yakınlık duymaya başlamış bir çizginin olacağı, ve işçi sınıfı politik hareketinin zayıf olduğu bir dönemde birlik ve ayrılıkların yeterince kristalleşip sınıf ve zümre temellerine gereğince oturmadığı, ayrıca grupçu eğilimlerin sürdüğü koşullarda bünyesinde birçok işçi sınıfı sosyalistini de barındıracaktır. Fakat hem ideolojik mücadele ve işçi sınıfının politik örgütlenmesiyle, hem de sosyal mücadelenin yolkavşaklarında takınılacak tavırlar, kimi arkadaşlarca net olarak görülmeyen şey, yani işçi sınıfı sosyalizmiyle küçük-burjuva sosyalizmi arasındaki *nitelik* farkı zamanla *netçe* ve derinleşmiş *ilkelerle* anlaşılacak, çizgiler kristalleşecektir.

Ayrıca eski TİP'te küçümsenmeyecek derecede işçi bulunması, onun örgütlenmesinin işçi sınıfı bağımsız örgütlenmesi olduğu anlamına gelmez. Komünist hareketin güçlü olduğu Portekiz, Fransa, İspanya, İtalya, Yunanistan, Japonya, Kıbrıs ülkelerindeki sosyalist partilerde de örneğin Sourez'in, Mitterand'ın, Papaendreu'nun, Lissarides'in (EDEK) partilerinde de çok sayıda işçi ve hatta işçi liderleri vardır, ya da II. Enternasyonal partileri de milyonlarca işçiyi bünyelerinde örgütlemişlerdi.

Bu nedenle eski veya yeni TİP'in şu ya da bu sayıda veya oranda işçi örgütlemiş olmaları onun işçi sınıfının bağımsız örgütlenmesini gerçekleştirdiği ya da hiç değilse kategorik olarak temsil ettiği anlamına gelmez. İşçi sınıfı bilimine ortodoksça bağlı kalındığı, niteliğe ve kadrolaşmaya önem verildiği işçi sınıfının bağımsız *politikası* her şart altında titizlikle korunup güçlendirildiği ve işçi sınıfı partisinin tüm teorik-pratik prensipleri, öngörüleri yerine getirildiği takdirde, evet ancak bu şartlarda, bir sosyalist partideki işçi sayısı ve oranı önemlidir.

HEDEF PROGRAM BAĞIMSIZLIĞI

İşçi sınıfının ilk *stratejik* hedefi iktidar ve sosyalist kuruluş, *nihaî* hedefi ise sınıf olarak kendisini ve kendi iktidarını da inkâr edip insanlığı, devletin ve her türlü baskının göçerek kalkmış olduğu sınıf çelişki ve farklılaşmalarının tamamen silindiği «herkesten yeteneğine göre, herkese ihtiyacına göre» diye formülleştirilen üretim ve tüketim (üleşim) ilkesinin geçerli olduğu sınıfsız ve *en özgür* topluma götürmektir.

İşçi sınıfının ilk stratejik hedefi onun iktidar programında somutlanır. Bu hedef her türlü burjuva ve küçük-burjuva önyargısından uzakta tamamen işçi sınıfı bilimiyle o ülkenin özgül yapısının — bilime titizlikle bağlı kalarak — incelenmesinden çıkan sonuçların, *somut* önerilen ve yapılacak işler şeklinde sentezleşmesidir.

Bir program, işçi sınıfı öncülüğündeki iktidarın ve giderek sosyalist kuruluşun tüm *temel* alt yapı ve üst yapı öğelerini kapsar. Programın bilimsel temeli işçi sınıfının prensipleri ve enternasyonalizmdir.

1964'ten TİP'in kapatıldığı 1971 yılına kadar yürürlükte olan Aybar'a karşı muhalefetin yapıldığı 1969 yılındaki muhalefet yayın organı olan EMEK'de bilimsel sosyalist bir program olarak tanıtılan, Behice Boran'ın 1968 ve 1970'de birinci ve ikinci baskıları yapılan (Türkiye'de Sosyalizm Sorunları) adlı kitabında sık sık atıf verilen ve Boran'ın Başkan seçildiği 4 üncü Büyük Kongrede de değiştirilmeyen TİP Programı işçi sınıfının bağımsız programı değildi. Ne kavram olarak ne de öngörülen iktidarın alt yapı-üst yapı bütünlüğü olarak ve ne de yöntem olarak bu program işçi sınıfı politik hareketinin programı olamazdı. Programda işçi sınıfı öncülüğü lafta kalan bir kavramdı. Evrensel planda — günümüzde — bu program kategorik bir «milli burjuva (orta burjuva), anti monopolist burjuva» ve küçük-burjuva ittifakının programıdır, ve aslında getirdiği ilkeler açısından, işçi sınıfının öncülüğündeki bir iktidarı değil, işçi sınıfının destekleyeceği bir ilerici iktidarı öngörmektedir... Bu program şayet Türkiye'nin sınıfsal yapısında değil de, işçi sınıfının gelişmediği, pre-kapitalist ve pre-feodal ilişkilerin güçlü olduğu bir Afrika ülkesinde önerilseydi, gerçekten de yarı proleter yoksul yığınların destekleyecekleri ve sosyalizmin maddi temellerini hazırlıyacak bir «kapitalist olmayan kalkınma yolu» programı olabilirdi. Ama bu program Türkiye gibi emperyalizme bağımlı ve kapitalist üretim tarzının hakim olduğu ülkede önerilince, ister istemez *kategorik* bir milli-burjuva (Türkiye şartlarında anti-monopolist orta burjuva) programı kimliğine bürünmektedir.

Böyle bir programın da, işçi sınıfı politik hareketinin *bağımsız* programı olduğu söylenemez.

Yeni TİP'in bugünkü programı eskisinden çok ileridir ve farklıdır. Yeni TİP programını başka bir bölüm altında ele alacağız.

POLİTİKA BAĞIMSIZLIĞI

İşçi sınıfı politik hareketinin bağımsızlığı, her somut politikada kendini gösteren bir çizgidir. Bu politika bağımsızlığı ancak işçi sınıfı bilimine bağlılık temeli üzerine oturmuş ve proletaryanın en ileri en fedakâr unsurlarının oluşturduğu öncü müfrezenin, işçi sınıfı partisinin varlığıyla bağımlıdır. İdeoloji-örgüt ve program bağımsızlığı olmadan, politika bağımsızlığından da özetçesi, işçi sınıfının bütünsel siyasî bağımsızlığından da söz edilemez...

Bu nedenlerle MDD'ciliğe ve cuntacılığa karşı çıkmış olmak eski TİP'e sadece yüzeysel ve sözde bir bağımsızlık payesi verir, ama özde eski TİP, — şimdiki yöneticilerin iddia ettiklerinin aksine — işçi sınıfının ba-

...SIZLIK VE ...BELİRSİZLİĞİ

ğımsız politikasını temsil etmemiştir.

Şimdiki TİP yöneticilerinin işçi sınıfının bağımsızlığından neyi anladıkları net değildir. On aylık yeni pratik boyunca, teorik zayıflık, ideolojik bulanıklık ve yetersizlik dışında Türkiye İşçi Partisi, CHP ve sosyal demokrasi konusunda bugüne dek işçi sınıfının bağımsızlığı açısından ne yazık ki, kötü bir sınav vermiş, uzun süre CHP'yi, sosyal demokrasiyi ve halk sektörünü, CHP'nin gerçek kimliğini eleştirmedikten sonra, 12 Ekim' de CHP'yi desteklemiş, seçimler ertesinde ise Yürüyüş dergisi adeta günah çıkarırcasına CHP'yi — gene yüzeysel tutumlarda, ve konularda kalıp, öze inmeyen, dedikodularda kalan, bilim dışı bir tarzda — eleştirmeye girişmiştir. (TİP'in CHP politikasını önceden eleştirmiştik, önemli bir konu olduğu için ve TİP'in temel felsefesini yansıttığı geleceğe dönük bir perspektif taşıdığı için bu konuya tekrar değineceğiz... Burada işçi sınıfının bağımsızlığı ve bugünkü TİP konusunda gerekli bir hatırlatma yaptık)

Özetlersek; TİP kendisinin bir işçi sınıfı partisinin kriteri ve nitelikleri olarak vurguladığı ve — ideolojiyi, örgütlenmeyi — yöntemi ve enternasyonalizmi — içermediği için *eksik* kalan kriterler açısından *bile*, ne eski TİP ne de onun 1975-76 yıllarındaki devamı olan yeni TİP, Türkiye işçi sınıfının partisi, öncü örgütü (müfrezesi) değildir yargısındayız.

Bu yargımız, TİP'in koyduğu eksik ölçülerin ötesinde işçi sınıfı biliminin, evrensel prensiplerinin ve uluslararası kriterlerin ışığı altında daha geçerlik kazanmaktadır. Şöyle ki:

● TİP işçi sınıfının bilimine ortodoksça bağlı değildir. TİP'in bilimsel sosyalizmden ne anladığı belirsizdir. Gerek Yürüyüş dergisi, gerekse TİP'in yayınlarında bilimsel sosyalizmin temel prensipleri işlenmemektedir. Yeni TİP hâlâ ajitasyona önem vermekte, propaganda (işçi sınıfı biliminin Türkiyede yaygınlaşması, derinlemesine kavranması) için çaba göstermemektedir. Muhtemelen parti içinde eğitim yapılmaktadır ve şüphesiz ki, bu da propagandadır. Ama bir partinin propagandası parti içi eğitimle kısıtlı olamaz. Propaganda; a) En geniş kesimlere bilimin kavratılması için çaba göstermeği, b) Burjuvaziye karşı (ajitasyondan öte) bilimsel ideolojik mücadele vermeyi, c) Genel sosyalist hareket içinde sayılabilecek sapmalara ya da yanlış görüşlere ve genel devrimci-demokratik harekete musallat olmuş işçi sınıfı dışı veya düşmanı akımlara karşı kararlı ve sürekli ideolojik mücadele etmeği, d) Tüm bu çabalara ilaveten o ülkenin sosyalist hareketinde, pratiğe ışık tutacak bilimsel araştırma, incelemeleri yapıp, bilimsel tahlil ve yorumları getirmeyi, dünya sosyalist hareketindeki ideolojik ve pratik gelişmelere ayak uydurmayı, uluslararası ve yerli tüm sosyo-eknoomik ve politik olayları izleyip doğru yorumlarla kadrolara, sempatizanlara ve kitlelere iletmeyi yani somut durumun somut tahlilini yaparak pratiğin yolunu aydınlatmağı gerektirir. Bu temel bileşenler olmazsa propaganda, (bilim) yok demektir... Böylece ne hareketin ideolojik düzeyi gelişir, ne ideolojik birlik konsolide olabilir ve ne de pratiğe ışık tutulacak somut tahliller yeterli kalabilir ya da kadrolar tarafından kavranabilir... Propagandayı temel klasiklerin bir kısmı ve bazı didaktik kitapları parti içinde okutmakla kısıtlı sayan anlayış mekaniktir... Ya da, «efendim genel doğruları yazmaya ne gerek var, parti dışı sempatizanlar ya da partinin çizgisini henüz kavramamış kadrolar kitap alıp okusunlar, öğrensinler» demekle yetinmek gerçekçilik değildir. Şüphesiz ki dergi sayfalarından yetişmiş, kulaktan dolmacı bilgilerle yetinmek, bilim ve kadrolaşma meselesini kavramamak demektir. Ama işçi sınıfı partisi aktüel politik sorunları çözmek için önce soruna teorik açıdan yaklaşıp, temel doğruları koyar ya da sürekli didaktik yazıları yayınlarlar... Özellikle sempatizan işçilerin daha ileri bilince ulaşması için bu yazılar gereklidir. Partide kadrolaşan işçilere bilim, eğitim çalışmalarıyla derinlemesine öğretilir. Fakat onbinlerce sosyalizm *sempatizanı* işçinin, köylünün, öğrencinin ve hatta esnaf-zenaatkârın kendiliğinden bilimsel klasikleri alıp hifzetmelerini bekleyemeyiz. Bu nedenle işçi sınıfı partileri parti dışına dönük didaktik yayın da yapmak zorundadırlar.

TİP'in ve Yürüyüş'ün ideolojik çalışmaları içinde — parti içi eğitim hariç — propagandanın hemen hiçbir bileşenini göremiyoruz.

Ayrıca TİP'in işçi sınıfı biliminden ne anladığı, bilime, evrensel ve taviz verilmez prensiplere ne denli bağlı olduğu bilinmemektedir. Programa ve yayın organının başına «bilimsel sosyalizm» terimini koymak bilimsel sosyalist olmak için yeterli değil-

● TİP'in ajitasyonu, propagandadan eksik bir ajitasyon olduğu için yetersizdir. 10 ay süre ile TİP sadece MC'ye karşı ajitasyon yapmıştır. MC emekçi halk hareketinin güncel hedefidir, ama işçi sınıfı politik hareketi kendisini böyle dar bir alana kısıtlayamaz, kapitalizme karşı ve yoğun olarak, sürekli olarak genel siyasi ajitasyon esastır. Ayrıca genel siyasi ajitasyon, genel ekonomik ajitasyonla bütünleşmelidir. Üçüncü olarak özel (veya yerel) ekonomik ajitasyon tamamlayıcı öğedir. Yani bell ibir fabrikanın, semtin, köyün ya da yörenin veya işkolunun somut özelliklerinden dir. oradaki emekçilerin özgül sorunlarından yola çıkıp genel ekonomik ajitasyona (kapitalist sömürüye, emperyalizmin ekonomik etkilerine...vb...) varmak ve bunun üzerine esas önemli olan siyasal ajitasyonu (iktidar mücadelesinin, yani siyasi mücadelenin öngördüğü ajitasyon öğelerini ve görevlerini) inşa etmek, esasında propagandadan kaynaklanan genel siyasi ajitasyon motiflerinin ağırlığında bu üçlü ajitasyon birliğini kurmak — ve de ajitasyonla uyarılmış kitlelerin en ileri kesimlerine propagandayı (bilimi) ulaştırarak, bu düşünsel (fikri) faaliyeti, ÖRGÜTLEME'ye dönüştürmek, kısacası ÖRGÜT'den ve onun kılavuzu bilimden yola çıkıp yeniden örgütlenmeye dönüşecek, örgütü kitleler içine yayacak, derinleştirecek ve bilimsel niteliği güçlendirecek siyasi çalışma esastır.

Bu bütünlük açısından TİP işçi sınıfı partisi özellikleri göstermemektedir. TİP'in örgüt ve enternasyonalizm konularındaki konumunu ayrı bir bölümde ele alacağız.

«Kendimle ilgili olarak şunu söyleyebilirim ki, modern toplumdaki sınıfların varlığı olsun, aralarındaki mücadeleyi olsun keşfetmiş olmak şerefi bana ait değildir. Benden çok önce bazı burjuva tarihçiler bu sınıf mücadelesinin tarihi gelişimini anlatmışlar, bazı burjuva iktisatçılar da bunun ekonomik yapısını ifade etmişlerdi. Benim yeni olarak yaptığım şundan ibaretti: 1) Sınıfların varlığının sadece üretimin belirli tarihsel gelişim evrelerine bağlı olduğunu, 2) Sınıf mücadelesinin zorunlu olarak proletarya diktatörlüğüne götüreceğini, 3) Bizzat bu diktatörlüğün bütün sınıfların ortadan kalkmasına ve sınıfsız bir toplumun kurulmasına geçişten ibaret olduğunu göstermek...»
(K. Marks, 1852)

Yeniden kurulan TİP'in incelenmesinde partinin, resmi parti yayınlarının ya da partiyi destekleyen yayınların çizgilerinden sosyalizmin bilimi ve temel öğeleri, evrensel prensipleri konusunda belirgin bir bulanıklık ve muğlaklık olduğunu söylemiştik.

Türkiye İşçi Partisi bilimsel sosyalist olduğunu iddia etmektedir. Bu sayıda bilimsel sosyalizmin temel kitaplarında yer alan ve ana öğelere, evrensel prensipleri olarak kabul edilen notlar açısından TİP ve Yürüyüş çizgisinin bilimsel sosyalizmi ne denli uyduğunu tartışmak istiyoruz.

MEŞRUİYET SORUNU

TİP ve Yürüyüş ideolojisinin bilimsel sosyalizmin pek çok temel kavramı konusunda muğlak olduğunu belirten ve bu çizginin el'an bir küçük burjuva sosyalizmi görünümünü taşıdığını ifade eden yazımızı etraflı olarak açıklamaya geçmeden önce çok önemli bir sorun olan Türkiye'deki demokrasinin son derece kısıtlı olması ve faşist rejimlerden aktarılmış özgürlük düşmanı gerici ve anti demokratik yasa ve uygulamaların yürürlükte bulunmasının getirdiği engeller konusuna değinmemiz gerekiyor.

Elbette faşist kural ve uygulamalar mutlak değildir, ve başta işçi sınıfı olmak üzere toplumun tüm sosyalist - demokratik güçleri siyasal özgürlükler konusunda etkin bir demokratik ve özgürlükçü mücadele vererek bunları geriletebilir, geçersiz hale getirebilir, toplumun Anayasayı, üst yapı kurumlarını demokratikleştirebilir. Bu bir tartışmasız doğrudur ve sosyalist mücadelenin vazgeçilmez görevidir.

Ama bilimsel eleştirimize açık yürekli olabilmek için burada da belirtmeliyiz ki, egemen güçler mevcut antidemokratik kuram ve uygulamalar ile sosyalistleri ve ilericileri meşruiyet dışı göstermeye çabalamaktadırlar. Hiç şüphesiz ki en yoğun gerici saldırı ve uygulamalar işçi sınıfının düşünce ve örgütlenme özgürlüğü yani *sınıf mücadelesini* hedef almaktadır. Bu nedenle bilimsel sosyalizmin temel kavramları üzerinde maalesef yasaklar, ambargolar, Mc. Carthy'ci suçlama ve saldırılar, baskılar vardır. Bunu kabul etmeliyiz.

Her ne kadar Yürüyüş dergisi, bilimsel sosyalizmin hemen hiçbir temel kavramına yarım yamalak olsun sahip çıkamaz ve burjuvazinin tabulaştırdığı birtakım bilimsel sosyalist ilkeleri ve kavramları savunmak yürekliliği gösteremezken ama buna karşılık, yaptığı «tatlı su sosyalizmini» bilimsel sosyalizm olarak tanıtıp, TİP'i kastederek «bilimsel sosyalist olduğunu programında, tüzüğünde açıkça ilan eden bir parti varken, 141-142. maddelerin bilimsel sosyalizmi yasakladığını söylemek burjuvazinin kanunlarına ondan daha fazla sahip çıkmak olmaz mı?» (Yürüyüş, s. 38, Sf. 14) Haklı görünen bir söz altında, aslında içtenlikli olmayan bir sözde kahramanlık yapıyorsa da biz şimdiki son derece kısıtlı burjuva demokrasisinde, egemen sınıfların *gerçek* bilimsel sosyalizmi ciddi baskılar yaptığını gözönünde bulundurmak zorundayız.

Yürüyüş dergisi, bilimsel sosyalizmi basit bir terimden ibaret saymaktadır. Evet belki tek başına terim olarak kalırsa «bilimsel sosyalizm» üzerine burjuvazi fazla baskı yapmayabilir, ama bu terim onun bileşeni olan bir takım somut kavramlarla birlikte savunulduğu zaman ve özellikle bu prensipler hayata geçirildiğinde egemen gerici güçler hiç de öyle hoşgörülü davranmamaktadırlar.

Örneğin TSİP Genel Sekreteri 14 ay önce Eskişehir'de yaptığı bir kapalı salon konuşmasında *«bilimsel sosyalizm ışığında* halk cephesi mü-

(Devamı 8. Sayfada)

TİP'İN İDEOLOJİK BELİRSİZLİĞİ

(Baştarafı 7. Sayfada)

cadelesi» ve «ürtemi araçlarının özel kapitalist mülkiyeti yerine işçi sınıfının kamusal mülkiyetinden» sözettiği için — evet sadece bu iki *ibare* yüzünden, tüm konuşma içinde geçen bu iki cümleciğe dayanan savcılık iddianamesiyle, Ankara DGM'de ve gene 13 ay önce Diyarbakır'daki bir kapalı salon toplantısında *«sosyalizmin bilimi ışığında* bütün insanların kardeşlik içinde yaşadığı, nihai bir barışa varıldığı sosyalist dünyayı kurmak ve güzelleştirmek için işçi sınıfı ve emekçi halkın burjuvaziye karşı, egemen sınıflara karşı sınıf mücadelesinin, iktidar mücadelesinin yoğunlaştığını» söylediği için — evet, sadece bu cümleye dayanan bir bilirkişi raporu ve iddianame ile Diyarbakır DGM'de yargılandığını TSİP eski yöneticilerinden İbrahim Seven'in bir başka kapalı salon toplantısında bilimsel sosyalizmi — terim olarak da değil, sadece bazı kavramlar hem de anti-faşist kavramlar savunduğu ve Şili işçi sınıfı lideri Louis Corvalan'dan ve Şili işçi sınıfına dayanışma dilekleri sunduğu, Nazi emperyalizmine karşı Sovyet halklarının 22 milyon evladının can vererek nazizmi yıktığını söylediği için 142/1'den hüküm giydiği, gene bilimsel sosyalizmin parti v.b. gibi bazı kavramlarını savunan Kıvılcım yöneticilerinin 44 yıl hapis cezasına çarptırıldığını Adana'da bazı TÖB-DER'li aynı «suç» (!) isnatlarından beşer, sekizer yıl hüküm giydiği, halk ozanlarının ajitatif mahiyetteki bazı söz ve güftelerinden dolayı 50'şer ay hapis cezası aldıklarını, Urfa'daki bir mitingde bir konuşma yapan doğulu devrimcilerden beşinin 142/3'ü ihlal iddiasıyla DGM'de tutuklu yargılandıklarını, gene ilçe lokalinde duvarda Marks ve Lenin'in resimleri ile onları övücü birkaç cümleyi havi bir pano asılı olduğu için TSİP İskenderun yöneticilerinin — kısmi tutukluluk süreleri de dahil — 142'den yargılandıklarını, Adana TSİP yöneticilerinden birinin bir kapalı salon konuşmasından dolayı hâlâ 142'den tutuklu olduğunu, meşru ve demokratik bir örgüt olan İYÖKD yöneticilerinin 141. maddeden hüküm giymek üzere olduğunu TEP hakkında 141'den kovuşturma açıldığını ve Genel Başkanının hâlâ tutuklu olduğunu bilim adamı ve üniversite öğretim üyesi Tanilli'nin 142'den yargılanmakta olduğunu, DGM'ler dışında, sivil mahkemelerde 200'ü aşkın 142 davası olduğunu ,örneğin sadece çeşitli İLKE ve KİTLE yazıları hakkında 142. maddeden 50'ye yakın dava ve kovuşturma bulunduğunu, gene TSİP Genel Sekreteri hakkında — DGM'ler dışında yedi adet 142. madde dâvası olduğunu ve bunlardan bazılarında aynı dâvadan birkaç kez 142. maddeden ceza talep edildiğini, İYÖKD bildirileri ve İLERİ Dergisi hakkında 142. maddeden yirmiyi aşkın davanın bulunduğunu ve tüm 141-142. davalarındaki bilirkişi raporlarında ve savcılık iddianamelerinde, mütalâalarında *bilimsel sosyalizmin* terim olarak da suç sayıldığını, veya bu terim yoksa bu kavram içinde yer alan bazı prensiplerin savunulduğu öne sürülerek her bir davada 15 yıla, 30 yıla varan hapis cezaları istendiğini Yürüyüş dergisinin yazarlarına hatırlatmak isteriz..

Bu durum var diye sosyalistler bildikleri doğruları savunmayacaklar mıdır?.. Savundukları haklarında açılan 200'ü aşkın anti-demokratik kovuşturmadan bellidir...

Fakat «bilimsel sosyalizm»in sadece deyimini tekrarlayıp duran, bunun somut kavramlarını ve prensiplerini savunmayan Yürüyüş, bu tür kaygılardan azade, bilimsel sosyalizm yaptığı iddiasındadır.

Özellikle bilimsel sosyalizmin somut bileşenlerini, öğelerini ,işçi sınıfı biliminin evrensel prensiplerini enine boyuna, ayrıntılı olarak — ve ajitasyon dışında — salt bilimsel platformda bile incelemek, yazmak, çizmek bir siyasal kuruluş, demokratik kuruluş tarafından yapıldığında — bu günkü ortamda — o kuruluş daha da şiddetli baskılara, kadro kayıplarına göğüs germektedir.. Ve bilimin evrensel prensiplerini, bu anti demokratik uygulamalara uğramak, kayıplara katlanmak pahasına savunulmakta, derinleştirilmekte ve yaygınlaştırılmaktadır.

Örneğin bir «proletarya diktatörlüğü» kavramını salt akademik planda bile tartışmak ve incelemek ya da savunmak ne doğu Avrupa ülkelerinde, ne de batının Avrupa Konseyine bağlı olduğu ülkelerinde suç değilken Türkiye'de suçtur. Ya da işçi sınıfı biliminin «ulusal sorun» üzerine olan görüşlerini akademik plandan, somuta indirgediniz mi karşınıza 142. madde dikilir... Siyasi partiler Kanununun 89 uncu maddesi, bu somutlamayı yapacak bir partiyi kapatacak kadar açık ve seçiktir, oysa Türkiye, altında imzası bulunan İnsan Hakları Evrensel Beyannamesinde ve 1975 Helsinki Nihai Belgesinde bu ilkeye uyacağını taahhüt etmiştir. Gene burjuvazi, Atatürk'ü devrimci ilan eder, «Atatürk devrimlerini» dilinden eksik etmez, ama sosyalistler bu lafı ağızlarına aldıkları zaman — devrim kelimesinin temsil ettiği kavram çok derin ve kapsamlı olduğu halde, en genelinde sosyal devrim bir üretim tarzından daha ileri bir üretim tarzına geçiş olarak kullanıldığı ve savunulduğu halde — bu terim, «cebir unsuru» iddiasına yok yere kanıt gösterilerek 142'den hüküm verilmesinin «esbab-ı mucibe»si olur...

Bu somut gerçekler nedeniyle *Yürüyüş* dergisinin sahip çıktığını iddia ettiği «bilimsel sosyalizm» konusunda içten ve bilime uygun davranmadığını ve bir yandan 142. maddeden vebalı görmüş gibi kaçarken, yani bilimsel sosyalizmi soyut ve koflaştırılmış bir terim olarak sloganlaştırarak onun devrimci içeriğini boşaltırken öte yandan bilimsel sosyalizmin temel prensiplerin özünü, asla kavramlarını savunmadığını, bu nedenle içtenlikten uzak düştüğünü, «cesaretinin» ise sözde kaldığını hatırlatmak zorundayız.

Türkiye'de bir yandan burjuva despotizminin, bugünkü kapsamını ve şiddetini bilerek ama anti-demokratik ve faşist kural ve uygulamaların ebedileştirmeden, öte yandan da meşruiyetçiliği mutlaklaştırmadan ve siyasal hak ve özgürlükler için verilen ve verilecek mücadelenin önemini asla küçümsemeden, TİP ve Yürüyüş çizgisinin bilimsel sosyalizm konusunda ne ölçüde açık ve seçik olduğunu bilimin temel kriterleri açısından incelemeliyiz... Bunu yaparken ne Yürüyüş'ün 141 ve 142. maddeleri yok sayan sözde cesareti içinde olacağız, ne de Türkiye'de iki yıldır işçi sınıfının biliminin önde gelen sözcülüğünü yapan KİTLE ve İLKE dergilerinin binbir güçlüğe ve baskıya, beyaz teröre göğüs gererek bu doğrultuda katettiği mesafeleri yok sayacağız ve ne de bu dergilerdeki çizgiyi benimseyen özellikle onları hayata geçirmeye çalışan ve işçi sınıfı sosyalistlerinin sayısız karakol dayağından, bitmez tükenmez kovuşturma ve tutuklamalara, faşist saldırısına, komando kurşununa katlanmak pahasına sosyalizm ve demokrasi adına elde edilmesiyle önemli katkılar yaptıkları demokratik mevzileri ve bu uğurda verilmiş, verilecek demokratik mücadeleleri küçümseyeceğiz.

BİLİMSEL SOSYALİZMİN ÜÇ BİLEŞENİ AÇISINDAN TİP ÇİZGİSİ

İlk *Beyanname'sini* 1848'de yayınlayan ve öğreti olarak 19. uncu yüzyılın ikinci yarısında biçimlenen bilimsel sosyalizmin ilk temel bileşeni felsefe ve dünya görüşü (Diyalektik ve Tarihi Maddecilik), Ekonomi Politik (Kapitalist ekonominin eleştirisi) ve Sosyalizm (kapitalizmden sonraki üretim tarzının alt ve üst yapısının temel prensipleri ile aşağı ve yukarı evreleri. Sınıfsız topluma varılıncaya kadar geçecek sürecin genel hatları ve işçi sınıfının misyonu...) dır.

Tartıştığımız sosyalist siyasi çizgi dünya görüşü olarak materyalisttir. Yöntem olarak da diyalektiği kabul eder. Gerçi bu yöntemi ne denli isabetle ve başarıyla kullandığı henüz belli değildir. Türkiye işçi sınıfı biliminin özümlenme ve genel bilinç düzeyinin bir sonucudur bu...

Gene bu dünya görüşünün insanlık topluımuna uygulanması olan tarih ve toplum görüşü açısından tarihsel maddeciliği de söz konusu çizginin benimsediği doğrudur.

TİP ve Yürüyüş çizgisinin sınıflar ve sınıf mücadelelerini temel kabul ettiğine de şüphe yok. Ama, Marks'ın da dediği gibi, bu olgu zaten Marksizmin bulgusu değildir.

Gene sözkonusu çizginin kapitalist ekonominin bilimsel eleştirisini kabul ettiğine de şüphemiz yok. Her ne kadar Yürüyüş'te güçlü bir ekonomi-politik bilgisi gözlenmiyorsa da, hatta bazan «emeğini yabancıya satmak durumunda bırakılan işçilerin alınteri başlangıçta büyük miktarlarda döviz olarak Türkiye'ye aktı» gibilerinden cümlelere (İsmail Coşar, S. 36, Sf. 7) raslanmakla «emek» ile «işgücü» arasındaki — Marks'ın ısrarla gösterdiği farkı — henüz kavramamış yazarlar böyle fahiş teorik hataları — ve işgücünü yabancıya satmakla yerli işverene satmak arsında *işçi açısından* fark gözetecek ölçüde politik hataları — yapsalar da TİP kapitalizmin bilimsel eleştirisine katılmaktadır. Çeşitli hatalar ve eksikleri ise Türkiye'de genel teorik düzeyin düşüklüğüne yormak doğru olur.

Bilimsel sosyalizmin üçüncü bileşeni olan sosyalizm konusunda ise TİP sosyalist üretim ilişkilerini öngörmektedir. Ama bunu öngörmek yeterli midir? Kapitalist üretim tarzından sosyalist üretim tarzına geçmek herşeyden önce bir iktidar sorunudur, iktidarın elde edilmesi sorunudur. Siyasi iktidar kazanılırken burjuvazinin baskı aygıtı, kapitalist toplumun bütünsel üstyapı cihazı sömürücü ve halk düşmanı güçlerin militarist-bürokratik makinesi parçalanır, ve bunun yerine gerçek demokrasiye yani büyük emekçi yığınların (nüfusun yüzde doksanından da fazlasının) gerçek çıkarlarına ve özgürlüğüne dayalı en geniş demokrasiyi temsil eden sosyalist demokrasi üzerine kurulu olan ve halkın çıkarlarını, halk iktidarının varlığını ve kazanımlarını yenik burjuvaziye ve diğer sömürücü sınıflara, yabancı ve yerli komploculara karşı, yani bir avuç azınlığa karşı koruyacak, bu devlete karşı girişilecek karşı-devrimci çabaları boşa çıkartacak, işçi sınıfının kendi üstyapı aygıtı ve kurumları inşa edilir. Daha sonra sosyalizmin kurulmasile ileri evreye yönelmesile işçi sınıfı ve köylülük ve diğer kesimler arasındaki sınıf farklılaşmaları ortadan kalkmağa yüz tuttukça, kol ve kafa emeği arasındaki ayrıcalık sona erdikçe bu üstyapı cihazı da tedricen yokolmağa (göçmeğe) başlar, neticede «herkesten yeteneğine göre, herkese emeğine göre» ilkesinin egemen olduğu sınıflı ama sömürüsüz toplum evresi (sosyalizm) aşılır ve «herkesten yeteneğine göre - herkese ihtiyaca göre» ilkesinin geçerlik kazandığı sınıfsız toplum evresine varılır.

Bilimsel Sosyalizmin ustalarının anladığı sosyalizm ve sosyalist toplum (bu toplumun birinci ve ikinci aşaması) kavramı özetle budur. Yani tarihi determinizmin insanlık için baştan sona bilimsel olarak öngördüğü gelecek sınıfsız toplumdur ve insanlığı bu geleceğe götürecek öncü güç işçi sınıfıdır... Bu geleceğe varmak için işçi sınıfı iktidarından geçmek zorunludur. Sosyalizmi sadece bir sistem tarzı bir ekonomik sistem (salt bir alt yapı meselesi) olarak görmek bilimsel sosyalizm'le bağdaşmaz... Bu sistemi alt yapı ve üst yapı bütünlüğü içinde görmek şarttır. Oysa biz bir Yürüyüş'de sosyalist toplumun üst yapısı, devlet biçimi konusunda net bir açıklık görmüş değiliz. Bu konuda net olmak bilimsel sosyalizmin ayıracıdır. Çünkü her boydan revizyonits, reformist ya da anarşist şu veya bu biçimde sosyalist üst yapı ve devlet kavramını çarpıtarak, aslında sosyalist olmayan bir toplum savunurlar. II. Enternasyonal'den ne Brenstein - Kautsky'den başlayan bir sağ revizyonist çizginin de asıl «revize ettiği» bilimsel sosyalist kavram budur. Her türlü «milliyetçi sosyalistin» de baş ilkesi bu

(Devamı 10. Sayfada)

MÜHENDİS ODALARI KONGRELERİ

MC'YE KARŞI MÜCADELEYİ GÜÇLENDİRİYOR!

Geçtiğimiz ay, «Oda Kongreleri» ayı oldu. Demokratik meslek örgütlerinin, teknik elemanlar kesiminin örgütlenmesini temsil eden Mühendis Odaları, toplumumuzdaki demokrasi güçlerinin en etkin kesimlerinden birin oluşturmaktadır.

Ülkemizde süregelen sınıf mücadelesinin bu örgütlere de yansıması doğaldır. Öyle ki, MC ve onun hempalarının alabildiğine ilgi gösterip, elegeçirmek için bütün devlet olanaklarının kullanıldığı bir alan oldu Oda seçimleri.

Kitleleri temsil eden böylesi örgütlerde, MC partilerinin aldığı yaralar, bağımsızlık demokrasi mücadelesinin ilerlediğinin giderek MC'nin kitlelerin gözünde tecrit edilmesinin somut göstergesi olarak değerlendirilmelidir.

Gerici burjuvazi, başta işçi sınıfı olmak üzere tüm çalışanların en doğal haklarını gasbetmek için çabalamakta, demokrasi mücadelesinin bir parçası olan Mühendis Odalarını ele geçiremediği için, kıyım ve baskı kampanyasına hız vermeye başlamaktadır.

Şimdiye değin verdiği örnek mücadele geleneğiyle tüm Odalar, bu konuda deneyli ve yeterli caserete sahip olduklarını göstermişlerdir. Egemen çevrelerin baskılarını göğüsleyip, faşist tırmanış politikasını kitlelere teşhir ve MC'yi bütün toplum kesimlerinde tecrit etmenin acil görev olduğunu her fırsatta belirtmektedirler.

14-15 Şubat'ta yapılan Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası Genel Kurulundan sonra yapılan açıklamada:

«İçinde bulunduğumuz bu dönemde bütün demokratik kuruluşlara olduğu gibi Odamıza da büyük görevler düşmektedir. Bunun bilincinde olarak bağımsızlık demokrasi mücadelesinde, tüm çalışanların ve onların bir parçası olan teknik elemanların sorunlarının çözümünde üzerimize düşen görevleri yerine getireceğimizi duyururuz. Ayrıca bütün faşist yuvalar dağıtılmalı, Devlet Güvenlik Mahkemeleri kapatılmalı, halkımıza uygulanan faşist zulüm ve kıyımlara son verilmeli, cinayetler önlenmelidir,» denilmektedir.

İşçi sınıfı sosyalistleri açısından yapılacak bir değerlendirmede, Harita Mühendisleri Odası'nın sosyal demokrasiden ileri bir perspektifi olduğu ilk bakışta görülebilmektedir. İşçi sınıfının asgari hedefleriyle çakışan bu perspektif bağımsızlık ve demokrasi mücadelemiz açısından olumlu bir yere ulaşıp gelişebilir.

Aynı günlerde yapılan Orman Mühendisleri Odası Genel Kurulu'nun ise çok çekişmeli geçtiği, kongreyi etkilemek için tüm gerici güçlerin yurt ölçüsünde seferber olduğu gelen haberler arasındadır. Sosyalistlerin etkinliğinin yönetime büyük ölçüde yansıyamadığı Genel Kurul'da bir konuşma yapan İyigün Polat, «Gerçek ekonomik demokratik haklarını elde etmenin gerçek özgürlük ve bağımsızlığın bu haklarda saklı olduğunu bilmenin verdiği güçle, çalışanlar, sermayenin her türlü engelini en kısa sürede aşacaklardır» demiştir.

Bütün bunlar, Oda Kongrelerinin, emekçi halkımızın yanında alınan kararlarla dolu olduğunu, teknik elemanlar kesiminin, toplumumuzun demokrasiden ve bağımsızlıktan yana önemli ve etkin bir güç olduğunu doğrulamaktadır.

Anti-emperyalist, anti-faşist mücadelemizin, bağımsızlık ve demokrasi için atacağı ileri adımların başını şüphesiz işçi sınıfının siyasi hareketinin çekmesi gerekir.

İşçi sınıfı sosyalistleri bütün bu olumlu gelişmeleri, bilimin emrettiği şekilde değerlendirip birleştirmeli, burjuvaziye karşı sıkılan yumruğun güçlenmesini sağlamalıdır.

Toplumsal muhalefetin ileri boyutlara erişmesinde önemli katkıları olan teknik elemanların mücadelesi, MC'nin korkulu rüyası olmaya başlamıştır. Sınıf mücadelesi içinde şekillenen tüm bağımsızlık ve demokrasi güçlerinin sağ sosyal demokrasi'nin uyuşukluğuna itilmemeleri için, sosyalistlere büyük görevler düşmektedir.

ANKARA'DA FAŞİST BASKILARI PROTESTO MİTİNG VE YÜRÜŞÜ YAPILIYOR!

Mimarlar Odası adına Teoman Öztürk'ün de yer aldığı Tertip Komitesinin açıkladığına göre; ülkemizde giderek yoğunlaşan faşist baskıları, katliamları ve memur kıyımını protesto etmek amacıyla 13 Mart 1976 günü saat 13'de Ankara'da miting ve gösteri yürüyüşü yapılacaktır.

Ülkemizin bağımsızlığından, demokrasiden ve halkımızdan yana olan demokratlar ve yurtseverler olarak bu faşist baskılara karşı sonuna kadar mücadeleye ve tüm anti-faşist kuruluşların katılmaya çağrıldığı bu protesto miting ve yürüyüşü için dağıtılan bildiri aynen şöyledir:

«Bugün Türkiye faşist baskıların yoğunlaştığı, açık faşizme geçme oyunlarının tezgahlandığı bir döneme girmiştir.

- İzmir'de Tariş'te devrimci bir sendikaya bağlı işçiler işten çıkartılarak yerlerine faşist militanlar yerleştirilmiştir.
- Seydişehir'de bütün gerici güçler önceden plânlanmış bir şekilde tüm ilerici, devrimci kitlelerin ve örgütlerinin üzerine saldırtılmıştır.
- SSK'da işçiler memur statüsüne alınmış ve bunu kabul etmeyenler işten çıkartılmıştır.
- Binlerce öğretmen, teknik eleman ve çıkar çevrelerinin hizmetçiliğini kabul etmeyen memurlar kıyıma uğramış ve uğramaktadır.

Tezgâhlanan bu son olaylar üstleri örtülmeyecek kadar açıktır. Bütün bunlar yoğunlaşan faşist baskıların en somut göstergeleridir.

Bugün Türkiye'de artık bir insan avı yapılmaktadır. Demokrasiden yana olan, inançları uğrunda mücadeleye girmiş bulunanlar, sokaklarda, fabrika avlularında, üniversite bahçelerinde güdümlü faşist çeteler tarafından dövülmekte, öldürülmektedir. Zeytinburnu, Malatya ve İdil olaylarında olduğu gibi devletin güvenlik kuvvetleri kuvvetler ayrılığı ilkesini hiçe sayarak yargılayıcı ve cezalandırıcı fonksiyonlar yüklenmektedir.

Bugün Türkiye toplumu, gerçekten ikiye bölünmüştür. Bir yandan demokrasiden yana olan, halkın mutluluğunu savunan özgürlük ve insanlık mücadelesinin safında yer alan milyonlar, öte yandan talan düzenlerini sürdürme olanağını gün geçtikçe yitiren egemen güçler ve onların çeteleri. İşte bu baskılar cinayetler ve katliamlar bu sömürü düzeninin sürmesi içindir.

Egemen sınıfların ve onların paralı çetelerinin Türkiye'yi bir kan deryası içinde boğmak istemeleri önlenmelidir.

Bu gözü dönmüş katillerin sürdürdükleri insan avına son verilmelidir. Gittikçe azgınlaşan bu faşist baskılara son verilmelidir.

Biz ülkemizin bağımsızlığından, demokrasiden, özgürlükten, insanlıktan ve halkımızdan yana olan, demokratlar ve yurtseverler olarak bir kere daha bu yönde sonuna kadar mücadele edeceğimizi duyuruyor ve demokrasiden yana olan tüm anti-faşist kuruluşları ve kişileri 13 Mart 1976 cumartesi günü saat 13 de Tandoğan meydanında yapılacak olan «faşist baskıları ve memur kıyımını protesto mitingi ve yürüyüşüne davet ediyoruz.»

İŞÇİ SINIFININ DİRENİŞİNİ KIRAMAZLAR

HAS-İŞ'in İstanbul'da direnişteki SSK işçileri ile ilgili olarak dağıtılan bildirisi:

İşçi Arkadaş,

Emek düşmanı, sermaye yanlısı M.C. hükümetinin kuruluşundan bu yana işçi sınıfı hareketine yöneltdiği saldırıların baş HEDEFİSİN.

Bu nedenle, 400.000'i aşkın işçi arkadaşımızı memuriyet kapsamına alma girişimlerinin ardında saklı, niyeti de, herkesten iyi sen BİLİRSİN!

Böylece:

- İşçi sınıfının örgütlü mücadelesini parçalamak;
- Sendikal haklarını kısıtlamak;
- İşçiyi, sendikal mücadeleyle elde ettiği ve edeceği maddi kazançtan yoksun bırakmak istediler.

Başaramadılar. Başaramazlar!

Devrimci HAS-İŞ'in kararlı direnişi yollarını kesti, geriledi̇ler.

SSK Göztepe ve Okmeydanı hastahanelerinde 70 gündür direnen arkadaşlarımız, böylece, bir yandan kendi işkollarında işçilik haklarını korurlarken; bir yandan da aynı işlemin başka iş kollarına sıçramasını belli bir süre için engellemiş oldular.

Çünkü, kendi sendikal mücadelelerinin Türkiye işçi sınıfı hareketinin ayrılmaz bir parçası olduğunun bilincindeydiler.

DİRENİŞ EYLEMİNE YÖN VEREN BU BİLİNÇTİR işte.

Ancak, tehlike geçmemiştir.

MÜCADELE BİTMEMİŞTİR.

Faşizan yöneticiler direnişçi, arkadaşlarımızdan Okmeydanı Hastahanesinden 35, Göztepe hastahanesinden 170 kişinin işine son verdiler. Sığınacak bir yeri olmayan hemşire arkadaşlarımız sokağa atıldı.

Sermaye uşaklarından hesap sorulacağı günü beklerken, elbet elin böğründe beklemeyeceksin!

Aynı bilinç, sana da yol gösterecek:

Örgütleme, sendikalaşma özgürlüklerin ile grev ve toplu sözleşme haklarını savunurken, dün bütün işçilerin sınıfsal çıkarları için DİRENENLERİN YANINDA OLACAKSIN!

KAHROLSUN İŞÇİ SINIFI DÜŞMANLARI, SERMAYENİN UŞAKLARI!

YAŞASIN İŞÇİ SINIFININ DEVRİMCİ DAYANIŞMASI!

YAŞASIN DİSK, YAŞASIN HAS-İŞ!

Türkiye Hastane İşçileri Sendikası (HAS-İŞ)

TİP'İN İDEOLOJİK BELİRSİZLİĞİ

(Baştarafı 8. sayfada)

kavramı burjuva ve küçük burjuva dünya görüşüne uygun olarak değiştirmek olmuştur. Hatta nice köklü, asırlık işçi sınıfı partilerinin bile son zamanlarda bu kavramın aşıldığını iddia ettiklerini, bu kavramı reddettiklerini — Sıcak ve aktüel olgu olarak — görmekteyiz. *Yürüyüş* dergisinin bu konudaki görüşünün ne olduğunu bilmiyoruz. Ama son zamanlarda Fransız ve İtalya işçi sınıfı partilerinden ve bu partilerin bilimsel sosyalizmin bileşenindeki bu temel kavrama sosyalist - devlet kavramını reddeden tutumlarına çalışmalarına, Yürüyüş'ün «yorumsuz» kaydıyla bol bol yer verdiğini ve bu partilerden son zamanlarda sık sık söz ettiğini gözlemekteyiz. Bu yazıda tartıştığımız sosyalist çizgi ile bilimsel sosyalizm arasındaki yakınlık derecesinin tayini açısından, Bernstein ve Kautsky'den bu yana ısıtılıp öne sürülen en önemli saptırma olan bu konuya, Yürüyüş'den edindiğimiz gözlemler nedeniyle burada gerekli görüyoruz.

SOSYALİST DEVLET VE SOSYALİST DEMOKRASİ

Bilimsel sosyalizmin maddeci felsefesini, kapitalist ekonominin bilimsel eleştirisini kabul eden, sınıflar ve sınıf mücadeleleri gerçeğini temel alan *Yürüyüş*'ün bu doğrulara bağlı kalması onu bilimsel sosyalist olması için yeterli değildir. Çünkü II. Enternasyonalciler ve bugün çeşit çeşit sağ ve «sol» — kanat revizyonistleri, hatta Aybarizm - Titotizm reformizmi bile büyük ölçüde bu temel doğruları kabul ederler. Ama bilimsel sosyalizmin sosyalizm bileşenine gelince iş değişir. Gene her türlü sağ ve sol revizyonizm sosyalist üretim ilişkilerini ve bunun işçi sınıfı öncülüğünde kurulacağını da kabul ederler. Fakat bu kabullenişler bile yeterli değildir. Devrimci sosyalizm (yani bilimsel sosyalizm) ile revizyonist ve reformist «sosyalizm»i ayırdeden şey sosyalist toplumun ilk kuruluşundan nihai amaç olan sınıfsız topluma kadar geçecek uzun süreç boyunca işçi sınıfının tarihi misyonu ve işçi sınıfı devletinin *niteliği* ve rolünü nasıl anladığımızdır. Çünkü bu kavram en ufak bir tahrifata veya *yorum*'a yer bırakmayacak derecede açık-seçik ve basittir, vazgeçilmezdir. Bu kavramı, bu temel prensibi, «tarihsel» ya da «özgül» şartlara bağlayarak reddetmek mümkün değildir. Nitekim, Lenin, Marks'ın, Weydemeyer'e yazdığı 5 Mart 1852 ve Mehring'in 1907'de yayınladığı mektupta, Marks'ın, sınıf mücadeleleri ve gelişimi konularında bulguların kendinden önce burjuva tarihçileri tarafından bulunduğunu, kendisinin yaptığı şeyin ise, sınıfların varlığının üretimin belirli gelişim evrelerine bağlı olduğunu (tekabül ettiğini), sınıf mücadelesinin zorunlu olarak işçi sınıfı devletine yol açacağını ve bu kurumun, sınıfsız toplumun kurulmasına dek sürecek olan bir *geçişten* ibaret olduğunu gösterdiğini söyleyen sözlerini alarak şunları söylüyor: «Marks'ın doktrininde asıl olan şey sınıf mücadelesidir. Durmadan söylenen ve durmadan yazılan şey budur. Ama bu doğru değildir ve bu yanlışlık Marksizmin oportünist tahrifatlarının, onu burjuvazi için kabul edilebilir bir hale getirmeye yönelen tahrifatların sonucudur. Çünkü sınıf mücadelesi doktrini Marks tarafından *değil*, Marks'tan *önce* burjuvazi tarafından ortaya konmuştur; ve bu genel olarak burjuvazi için *kabul edilebilir* bir doktrindir. *Sadece* sınıf mücadelesini kabul eden biri, bunu kabul ettiği için Marksist değildir; henüz burjuva düşüncesinin, burjuva politikasının çerçevesinden çıkmamış biri olabilir. Marksizmi sınıf mücadelesini doktrinine indirgemek onun kolunu kanadını kırpmak, tahrip etmek, onu burjuvazi için kabul edilebilir birşeye indirgemek demektir.» Bu olguyu vurgulayan Lenin, gerçekte, sınıf mücadelesini sosyalist devletin, bu kavramın kabulüne kadar genişleten bir kişinin marksist sayılabileceğine değindikten sonra şöyle devam ediyor:

«...Marksisti alelade küçük (ve büyük) burjuvadan temelde ayırdeden şey işte budur. Marksizmin gerçekten anlaşılıp kabul edildiğini bu mihenk taşıyla ölçmek gerekir.»

Lenin «Avrupa Tarihi, işçi sınıfını bu soruna *pratik bakımdan*, yanaşmaya götürünce bütün oportünist ve reformistlerle birlikte, bütün «Kautsky»istlerin de «(yani reformizmle marksizm arasında tereddüt edenlerin de) acınası dar kafalı küçük burjuva demokratlar olarak» işçi sınıfı devletinin «inkârcıları» halinde ortaya çıkmalarına şaşmamak gerektiğini belirterek, Kautsky'i eski marksist (ex-marksist) ilan ediyordu. (Devlet ve Devrim, Lenin'in 1918'de ikinci baskıya eklediği bölümden)

Yürüyüş çizgisinin bu konuda ne düşündüğünü bilmiyoruz. Sözkonusu politik çizgi burjuva demokrasisi ile sosyalist demokrasi, kapitalist (burjuva) devlet ile sosyalist (proleter) devlet ve genel olarak bilimsel sosyalizmin devlet ve iktidar teorisi konusunda ne düşünlüğünü açıklamış değildir. Bilimsel sosyalizm iddiasındaki bir çizginin ajitasyondan da önce propagandaya önem vermesi ve bilimsel sosyalizmin temel kavramlarını, evrensel prensiplerini savunması, onların yaygınlaşıp özümlenmesini başlıca ideolojik görev sayması gerekirken, *Yürüyüş* yayın organında bu ödevin yerine getirildiğini hiç mi hiç göremiyoruz... Ve hele, bu çizgi geçmiş TİP'in 10 yıllık sağ-revizyonist ve reformist günahlarını şu ya da bu ölçüde miras almışsa ve *özeleştiri getirmeden* 1961-71 arası TİP'e sahip çıkıyorsa, işçi sınıfı sosyalistlerinin bu çizginin bilimsel sosyalistliğinden kuşkuya düşmesi çok doğaldır. Yukarıda değindiğimiz gibi şayet tartıştığımız politik çizgi meşruiyet kaygısıyla bu «tabu»lara giremiyorsa şu halde ne kendisini bilimsel sosyalist *öncü* ilan etmeye ne de demokratik mücadelede dahi görevini yerine getirdiğini öne sürmeye hiç mi hiç hakkı yoktur... Hele, bu çizgi bilimin propagandası (yayılması) için çaba göstermemekte, bir takım kayıpları ve beyaz terörü göze almamakla kalmayıp, bilimsel sosyalizm üzerinde *ciddi* baskılar olduğu gerçeğinin görmezlikten gelip, program ve tüzükte etiketleştirilmiş «bilimsel sosyalist» terimini yeterli sayarak, işçi sınıfı sosyalistlerinin «tabu»ları yıkmak ve bilimi yaygınlaştırmak için binbir baskıya ve teröre göğüs gererek bilim ve ideoloji mücadelesi veren çabalarını küçümsemesi hiç mi hiç hoşgörülemez.

Kaldı ki, *Yürüyüş* ve onu benimseyen unsurların temsil ettikleri çizgi konusundaki, eleştirilerimiz ve kuşkularımız bilimin propagandasını önemsememek ya da «son derece kısıtlı demokrasinin ve burjuvazinin şimşeklerini üzerine çekmekten» *şimdilik* (taktik gereği) kaçınmak, yani bilimsizlik-ilkesizlik yapmak ya da son tahlilde (taktik görünümü altında) uzlaşıcılık gütmek noktalarıyla sınırlı değildir. Son zamanlarda Yürüyüş'ün bazı Güney Avrupa partilerinin bilimden uzaklaşan ve bilimsel sosyalist bilim merkezleri ya da parti liderleri tarafından haklı olarak eleştiriye uğrayan çizgileriyle fazlaca ilgilendiğini görmekteyiz. Yürüyüş'ün temsil ettiği siyasi eğilim ve çevre, Türkiye'de işçi sınıfı politik hareketini temsil etmek iddiasını — ve bizim sosyalist hareket açısından en önemli gördüğümüz — ü «çevreden» biridir; ayrıca Türkiye'de emekçi sınıflar mücadelesinin *geleceğe dönük perspektifi* içinde bugünkü TİP eğiliminin göstereceği gelişimin işçi sınıfı ya da yakın müttefikleri açısından önemli bir ideolojik hattı ve zümresel tabanı temsil edeceğini bilimin tarihsel determinizmin ve dünya devrimci pratiği deneylerinin ışığında şimdiden görmek hiç te zor değildir. İşte bu nedenlerle, *Yürüyüş*'ün daha önce belirttiğimiz ideolojik yapısına, sınıfsal (zümresel) temeline ve işçi sınıfı sosyalizmi (bilimsel sosyalizm) kapsamında nitelenemeyecek sosyalizm kavramına *uygun olarak*, son zamanlarda, İtalyan ve Fransız «Partilerine» özel önem atfetmesi dikkatimizi çekmektedir.

YOLSUZLUK, RÜŞVET OLAYLARI

(Baştarafı 3. sayfada)

geleceğinin müjdesini vermiştir.

Gene bu iktidarın pek gidici olmadığının farkında olan işadamları ve sözcüleri aracılığıyla hükümetten somut taleplerini sıralamaya başlamışlardır. Sanayicilerin sözcülüğünü yapan Çukurova burjuvazisinin önde gelen kişisi Fiyat Kontrol Komitesinin tekelci burjuvazi lehine kararlarını dahi yeterli bulmamış ve «kontrollerin ekonomik kanunların arz ve talep dengesini sağlayıcı rolünü engellememesi» (Cumhuriyet, 4.3.1976) gerektiği fetvasını vererek, açıkça fiyatların *piyasa* yani piyasayı tamamiyle kontrolleri altında tutan *kendileri* tarafından tesbit edilmesini talep etmişlerdir.

Bir başka ilginç beyan da, asgari ücretlerin tesbiti konusunda olmuştur. İşverenler Sendikası Genel Sekreteri, işverenlerin ülkemizin ekonomisi üzerine nasıl büyük bir vatan aşkı ile titreyerek eğildiklerini ispat edercesine, enflasyonist baskıların getireceği felaketlerin önlenmesi amacıyla, asgari ücretlerin yeniden tesbitine karşı çıkmıştır. Bu çıkışta gösterilen gerekçe ise, bizim burjuvazinin çapsızlığının ve gaddarlığının en çarpıcı örneğidir. «Şayet asgari ücretler yükseltilirse, iş bu kadarla kalmaz, asgari ücretin üzerinde ücret alanların da ücretlerinin arttırılmasını talep ederler. İşte o zaman asıl felaket olur!» demektedir. Son yıllarda ücret artırılmasının fiyat artışının devamlı altında seyrettiği ülkemizde, bu gerçek geniş kitlelerce bilinir hale gelmişken, işçilerin en temel geçim maddelerini bile sağlamaktan uzak asgari ücretin yükseltilmesinin karşısına böyle bir gerekçe ile çıkmak, görülmüş, duyulmuş şey olmadığı gibi, olsa olsa kendini, pek huzursuz sanan bizantinizmin en aşağılık örneklerini vermeye hazır Türkiye burjuvazisinden böylesi gerekçeler çıkabilir. Öte yandan sosyal demokrasinin liderinin, sanayicilerle yapılan görüşme sonunda yaptığı açıklama, böylesine işçi ve halk düşmanı bir burjuvaziye sosyal demokrasinin nasıl baktığının çok ilginç bir örneğidir. CHP Başkanı aynen şöyle demektedir: «Türkiye'de özellikle son zamanlarda toplum sorunlarını ve ekonomik sorunları benim görüşüme göre, gerçekten bilinçli ve bilgili bir şekilde değerlendirebiliyorlar.» (Cumhuriyet, 3.3.1976).

Sosyal demokrasinin, sanayicileri, tekelci burjuvazinin bu önde gelen temsilcilerini «bilinçli bulması gerçekten sağ sosyal demokrasinin işlevine ışık tutacak kadar okuyucuya açıklık getirmektedir. Evet, bu beyanında da açıkça görüldüğü gibi CHP merkezinin sağ sosyal demokrat *bilinciyle* tekelci burjuvazinin bir bölümünün bilinci *çakışmaktadır*. Sosyal demokrasiden hâlâ daha solculuk, halkçılık ve demokrasi havariliği bekleyenlere bir ders olmalıdır.

İşçi sınıfı sosyalistlerinin iktidar meselesine bakış tarzını, bizzat işçi sınıfı sosyalistleri mi tesbit edecek, yoksa sağ sosyal demokrasi mi? Kimilerine göre, CHP'nin politika labirentlerinde çevirdiği manevralar, son tahlilde sosyalistlerin önündeki engelleri ayıklayabilir. Ama unutulan şey, sosyal demokrasinin, burjuvazinin «incir yaprağı» olmaya can attığı gerçeğidir.

DÜNYA, ÜLKEMİZ ve SOSYALİST HAREKETİMİZ

(Baştarafı 12. Sayfada)

emperyalizm emekçi halkımız üzerindeki baskı ve sömürüsünü, asıl, kendisine kayıtsız şartsız bağımlı yerli egemen güçler vasıtasıyla sürdürmektedir. Bu açıdan, bu gün sürdürmekte olduğumuz anti - faşist, anti - emperyalist, demokrasi ve bağımsızlık savaşı içiçe girmiştir ve tek bir hedefe yönelmiştir : Mevcut sömürü ve baskı düzenini sürdüren emperyalizmle işbirliği içindeki güçlerin *iktidardan* edilmesi ve yerine demokratik halk iktidarının kurulması...

SOSYAL HAREKETİMİZİN 1974 ÖNCESİ

1960'ların başından itibaren, dün yadaki soğuk savaşın da tavsamasının etkisiyle halkımız oldukça süratli bir anti - emperyalist bilinçlenme sürecine girmiştir. Ancak, yarım yüzyıla yakın mazisine rağmen işçi sınıfının siyasi hareketinin çok güçsüz olması, gerçek bir işçi sınıfı partisi çalışmalarının köklendirilememesi, anti emperyalist mücadelenin sağlıklı ve güçlü olarak yönlendirilmesini imkânsız kılmış ve 1970'lerin 'aşlarına gelindiğinde gerek sosyalist hareket, gerekse demokratik güçler, faşizmin bir darbesiyle dağılıp etkisizleşecek mertebede, bölük pörçük dağınık, irtibatsız ve bu yüzden de güçsüz kalmışlardır.

12 Mart faşizmi, bir yandan sosyalistleri ve ilericileri hunharca ezip sindirirken, bir yandan da dışa bağımlı sanayileşmenin finansman açmazından bunalan tekelci sermayenin işçi sınıfımız üzerindeki sömürücünü yoğunlaştırmasını kolaylaştırmıştır. Ancak, gerek emekçi halkımızın ve demokratik güçlerin yükselen muhalefeti, gerekse, dünya devrimci sürecinin tüm yeryüzünde faşist yönetimlere karşı sürdürdüğü kararlı mücadele, yerli egemen güçlerin faşizmi uzun süre sürdürmelerine izin vermemiş ve 1973'ün ikinci yarısından başlanarak kısıtlı burjuva demokrasisine dönüşün adımları atılmıştır.

PARTİMİZİN KURULMASINDAN 6 AY ÖNCESİNDE

1974 yılının başlarında Türkiyede durum şöyledir : 14 Ekim seçimleri emekçi halkın faşizme karşı nefretinin bir göstergesi olmuştur. 12 Mart döneminde sömürüden aslan payını alan tekelci sermayenin en güçlü siyasi temsilcisi seçimlerde büyük bir yenilgi almış, egemen güçlerin 1970'lere dek tek bir siyasi örgütle temsil edilen çıkar birliği önem li bir darbe yemiş ve ulusal artıkdan pay alma kavgası, egemen güçlerin «istikrarlı» politika güdecek iktidarlar kurmasının, sandıktan çıkma şeklinde kolay mümkün olmayacağını göstermiştir. Buna mukabil, 12 Mart döneminde yapısının elverdiği ölçüde oldukça tutsak antifaşist bir tavır göstermiş olan sosyal demokrasi, başka alternatif olmadığı için, halkın demokrasi ve özgürlük özlemlerinin cazibe merkezi haline gelmiş ve önemli bir ilerleme kaydetmiştir. Bu olguda, yine sosyalist hareketimizin güçsüzlüğünün, faşizm şartlarında anti - faşist mücadelenin başını çekip örgütleyecek ve halkımıza güven verecek gerçek bir işçi sınıfı partisi çalışması yürütülememesinin, 12 Mart öncesinin tek «sosyalist» partisinin dağılmış olmasının ve gerçek bir işçi sınıfı partisinin önde gelen görevinin faşizme karşı en kararlı mücadelenin önderliği olduğundan bihaber, demokrasiyi kurtarma misyonunu bütünüyle sosyal demokrasiye terkeden kuyrukçu ve pasifist zihniyetin sürmesinin önemli bir payı vardır.

Sosyalist hareket 12 Mart faşizminde ezilmiş ve sindirilmiştir. 12 Mart öncesinin başıboşluğunda, süratle sol maceracılığa savrulan genç kadrolar, 12 Mart'ın hemen ardından zaten işçi sınıfı ile bağdaşmayan çalışmalarında iyice baştankara bir gidişe kapılmışlar ve kısa bir sürede hunharca bir terörle hemen hepsi bastırılıp saf dışı edilmişlerdir. MDD hareketinden ayrılarak bu çizgiye gelen gerçekten fedakâr ve gözüpek genç kadroların heder olmasında, MDD hareketinin milliyetçiliğinin ve «parti» ve «devrim'de öncülük ve ittifaklar» meselelerindeki aşırı yanılgılarının da önemli payı vardır.

MDD'den ayrılan bir diğer gençlik gurubu, pasifizmlerinden ötürü, pratikde keskinlik tarafı ağır basan «sol» maceracılıkla takışmışlar ve lafta keskinliğin şampiyonluğunu yapan maoculuğa kapılanmışlardır. Gerek Maocular, gerekse sol maceracılar, kendi içlerinde çeşitli alt gruplara bölünmüş bir şekilde 1974 başlarında hapishanelerdeki «siyasi»lerin önemli bir bölümünü oluşturmaktaydı.

Bunlar dışında, TİP'in pasifizmine karşı haklı bir nedenle MDD hareketi içinde yeralmış, fakat işçi sınıfının çalışma tarzına yatkın oldukları için sol maceracılığa ve maoculuğa savrulmamış kadrolar, bir kısmı hapishanede olmak üzere varlıklarını sürdürmekteydiler.

12 Mart faşizmi, tabiatı icabı, yegâne legal sosyalist partiyi ihmal et memiş, Parti'yi kapatıp, yöneticilerini de ağır hapis cezalarına çarptırmıştı. Parti, 1960'ların sonlarına doğru izlemiş olduğu parlamentarist - pasifist politikanın sonucu olarak en fedakâr ve çalışkan kadrolarını kaybetmiş, sosyalist hareket içinde kimsenin güvenmediği bir örgüt haline gelmişti. 12 Mart çıkışına en doğru teşhisi getirmiş olan bu Parti, bu teş hisi doğrultusunda çalışabilecek yapıya ve güce sahip değildi. Nitekim Parti'nin burjuvazi tarafından kapatılıp yöneticilerinin saf dışı edilmesiyle, antifaşist mücadeleden yokolması, bu değerlendirmenin doğruluğuna kanıttır. 1974 yılı başlarına gelindiğinde, bir kısmı hapiste olan TİP yöneticilerinin serbest olanları ve hâlâ daha kendini TİP'e bağlı hisseden pek az eski üyenin herbirisi, sadece «birer bağımsız sosyalist» durumundaydılar. Zaten % 90'ı hiçbir zaman faal olmamış, değil aidat ödemek, bir kere kaydolduktan sonra, Parti'ye kongrelerinde bile uğramaz olmuş TİP üyelerinin «bağımsız sosyalistler» dışında kalan üyelerinin hemen hepsi, ya siyasetten vazgeçmiş, ya da sosyal demokrasiye kapılanmışlardır.

«Güleryüzlü sosyalizm»i çoktan açığa çıkmış ve burjuva sosyalizmi olarak yerine oturtulmuş olan revizyonizm ise, sosyalist hareket içinde sıfıra inen prestiji ve tabanı ile iyice tecrit olmuş durumdadır.

Parti içinde herzaman istediğini yaptırmakla ün yapmış sendikacı DİSK ekibi, sosyalizmi içi bir ideolojik muhtevaya sahip olacak kapasitede olmadıkları ve zaten böyle bir meselleri de olmadığı için, sosyal konumları gereği yeni şekillenen sosyal demokrasi ile tam bir rezonansa gelmişler ve büyük çoğunlukla sosyal demokrasinin kuyruğuna takılmakta hiçbir beis görmemişlerdir.

12 Mart faşizmi, kendinden önceki tüm burjuva diktatörlüklerinin yaptığından da kat kat fazla bir terörü doğu halkına uygulamayı ihmal etmemiştir. Özerk bir grup olarak davranmaya özen gösteren TİP içindeki doğulu devrimcilerin ve partisiz diğerlerinin önde gelenleri de 12 Mart zindanlarındadır... Diğerleri gibi onlar da 1974 başlarında dağınık ve sindirilmiş durumdadırlar.

1969 Moskova Danışma Toplantısı'nda alınan ve faşizmle mücadeleyi önde gelen görev olarak dayatan kararların altında imzası bulunanlar ise yıllardır içinde bulundukları rehaveti 12 Mart döneminde de sürdürmüşlerdir. Böylece en önemli görevlerini savsaklayanlar, işçi sınıfı enternasyonalizmi önünde verdikleri sözü tutmayarak, ağızlarından düşürmedikleri enternasyonalizme ne denli önem ve değer verdiklerini isbat etmişlerdir.

İşte 1974 başlarında, faşizmden çıkılma sürecinde, sosyalist hareketimizin durumu budur. Değil halkımızın bağımsızlık ve demokrasi mücadelesini yönlendirecek bir örgüt, en acil meselemiz olan işçi sınıfının siyasi örgütlenmesine yol gösterecek bir güç bile yoktur.

FARS HALİCİ

(Baştarafı 5. Sayfada)

mek amacıyla bir yol bulmakta gecikmedi emperyalizm: Bölgedeki gerici rejimlerin kendi halklarına, ilerici arap ülkelerine karşı silahlandırılması, Batı basınında belirtildiği gibi «Kralların İttifakı»nı sağlayarak artık fonksiyon görmeyen CENTO'nun yerinin doldurulması!

Gerçekten de 1974 ve 1975 yılında ABD'nin tüm silah satışlarının kabaca yarısı Fars Halici'ne yapıldı. İki yıl içinde bölgeye yollanan silahların değeri 8 milyar 700 milyon dolar oldu (yani bizim paramızla 130 milyar lirayı aşan bir meblâğ). Bu silâhların çok büyük kısmı İran ve Suudi Arabistan tarafından satın alındı. İran'ın askeri harcamaların 961 milyon dolardan 5 milyar 694 milyon dolara, Suudi Arabistan'ın 213 milyon dolardan, 1 milyar 515 milyon dolara çıkardığını gözönüne alırsak, bu ülkelerin silahlanmaya ne korkunç! bir önem verdiklerini kestirebiliriz.

İşlerin umulduğu gibi gitmemesi bile bu silahlanmayı etkilemedi. Örneğin çeşitli sebeplerden İran'ın 1975 petrol gelirlerinin, tahminlerin 4 milyar dolar daha altında bir seviyede gerçekleşmesi, başlanmış bir havaalanı inşasının hastane yapımı programlarının, çeşitli endüstriyel yatırım panlarının durdurulmasına sebep oldu ama silah alımında yavaşlama gerçekleşmedi. İran 1974'teki harcamasını da aşarak 1975'te silahlanmaya 6 milyar dolar ayırdı.

Tabii yukarıda da belirttiğimiz gibi bu silahlanmanın kendi halklarından başka nereleri hedef tuttuğunu tahmin etmek zor değil.

Yemen Demokratik Halk Cumhuriyetinin yaptığı resmi açıklamalara göre, İran askeri birlikleri ve Umman sultanlığının paralı askerleri 1975 ekiminden bu yana sürekli olarak bu ülkeye saldırılar düzenlemektedirler. İngiliz «New Statesman» dergisine göre Umman sultanının emrinde en az 2000 paralı İngiliz askeri ve İran birlikleri bulunmaktadır. Ama bütün bunlar sultanlığın batı sınırındaki Dofar kurtuluş hareketini ezmeye yetmemektedir. Dofar Kurtuluş kuvvetleri çok zor günler geçirmesine rağmen başarıyla mücadelesini sürdürmekteler.

Amerikan silahlarının yanısıra İran ve Suudi Arabistan'da meşhur «teknik yardım» faslından, ABD daha sık uzmanları boygöstermeye başladı. Amerikan Savunma Bakanlığı'nın tahminlerine göre 1980 yıllarında bölgede 150.000 Amerikalı! bulunacakmış. Bu kuvvet gerici rejimlerin bağımsızlığını koruma bahanesiyle doğrudan doğruya emperyalizmin bölgedeki çıkarlarının tehdidi anında kullanılmak üzere bu bölgede bulunmaktadırlar ve anlaşıldığına göre daha da yoğun olarak bulunacaklardır. Hatta bazen ağızlardan kaçırıldığı gibi bu gerici rejimler'in petrolü bir silah gibi kullanma ihtimalinde doğrudan petrol kuyularının işgali bile söz konusudur.

Bir petrol kuyusunun yanında barut deposu kurmanın ne kadar tehlikeli olduğunu ergeç gerici bölge rejimleri de emperyalizm de anlayacak bir gün. Bölge halkları başlarındaki sömürücü azınlığın tahakkümünü devirince...

DÜNYA, ÜLKEMİZ VE SOSYALİST HAREKETiMiZ

—TSİP G. Yönetim Kurulunun 1. Kongreye Sunulacak Raporu'ndan—

ÇAĞIMIZ

Dünyamız kapitalizmden sosyalizme geçiş çağını yaşıyor. Büyük Ekim Devrimi ile birlikte başlayan bu çağ, insanlığın topyekün kurtuluşunu sağlayacak olan sınıfsız toplumun yaratılmasına doğru sağlıklı, güçlü ve emin bir yürüyüşe tanık oluyor. 1917'de, sosyalizme ilk geçişten bu yana geçen yarım asırlık sürede, sosyalizm, her geçen gün daha da güçlenen bir dünya sistemi haline geldi. Emperyalizme ve gericiliğe karşı sürdürülen evrensel plândaki savaşın en kararlı ve tâyin edici gücü olan dünya sosyalist sistemi bugün 14 ülkeden oluşuyor. Çin Hindi halklarının ve Afrika'daki Portekiz sömürgelerindeki ulusal kurtuluş savaşlarının zaferle sonuçlanması ve kapitalist olmayan yoldan sosyalizme doğru ilerleyen ülkelerde kaydedilen başarılar, dünya sosyalist sisteminin önümüzdeki günlerde daha da genişleyeceğini müjdeliyor.

Dünya sosyalist sistemiyle birlikte, dünya devrimci sürecini oluşturan diğer iki güç, kapitalist ülkelerin işçi sınıfı hareketi ve ulusal kurtuluş hareketi, faşizme emperyalizme ve gericiliğe karşı sürdürdükleri amansız mücadelelerde her geçen gün daha ileri mevziler kazanıyorlar.

Uluslararası işçi sınıfı hareketi, —ki ülkemiz işçi sınıfı onun ayrılmaz bir parçasıdır— uluslararası finans kapitalin, faşizm de dahil olmak üzere çeşitli egemenlik biçimlerine karşı başarıyla mücadele ediyor, genel olarak burjuva demokrasisinin sınırlarını genişletip sosyal bir devrimle halk demokrasisine veya sosyalist demokrasiye geçişin ön şartlarını olgunlaştırıyor!

Sömürgeciliğe ve yeni emperyalizme karşı sürüdürülen ulusal kurtuluş savaşları ve bağımsızlık mücadeleleri emperyalizme dünyanın dört bir köşesinde ağır darbeler indiriyor. Emperyalizmin aldığı her ölümcül yara, emperyalizme karşı kazanılan her mevzi onun sömürü alanını daha daraltıyor, iç çelişkilerini daha arttırıyor ve sonunu daha da yakınlaştırıyor.

Çağımıza damgasını vuran sınıf, işçi sınıfıdır. «Bütün Ülkelerin İşçileri, Birleşin!» sloganında en veciz ifadesini bulan proletarya enternasyonalizmi ise, dünyanın çağımızdaki toplumsal ilerlemesinin yaratıcı özünü teşkil eder. Bu bakımdan ulusal kurtuluş savaşları, bağımsızlık mücadeleleri, işçi sınıfı enternasyonalizminin yönlendirdiği dünya devrimci sürecinin ayrılmaz parçalarıdırlar. Her geçen gün sosyalizme doğru ilerleyen dünyamızda, ulusal kurtuluş hareketleri de bu hedefe yönelik ve bu gelişmeyi kolaylaştırıcı oldukları ölçüde ulusal bağımsızlığı kesin olarak sağlayabilirler, ancak bu takdirde dünya devrimci sürecinin bir parçası olabilirler. Aksi halde, ulusal kurtuluş geçici olarak mümkün olsa bile, er veya geç yeniden emperyalizmin kucağına düşülmesi mukadderdir.

Bu gün dünyada emperyalizme ve gericiliğe karşı güçlü bir mücadele yürütülüyor. Bu mücadele, kapitalizmin emperyalizm çağında, topyekûn bir mücadele olmak zorundadır. İşte bu nedenle dünya devrimci sürecinin bütünlük içinde olması hayati bir önem taşır. Bu bütünlüğü sağlayan faktör ise şüphesiz proleterya enternasyonalizmidir. Çok uzun süreden beri uluslararası nitelik kazanmış sermayenin bütün ülkelerin işçilerinin ortak düşmanı olması gerçeğinden kaynaklanan *İşçilerin Birliği ilkesi*, işçi sınıfı enternasyonalizmini yönlendirir. Proleter enternasyonalizmi somut işleyişine, dünya devrimci sürecinin her üç kesiminde yer alan ülkelerin işçi sınıfı partilerinin, emperyalizme karşı teorik ve pratik tavır ve mücadele birliğinde kavuşur. İşte işçi sınıfı enternasyonalizminin dünya devrimci sürecinin yaratıcı özü olması bu anlamdadır.

İşçi sınıfı, kendini inkâr edip kurtuluşunu sağlarken, tüm insanlığın da kurtuluşunu sağlamakla yükümlüdür. Bu bakımdan emekçi köylüler başta olmak üzere geniş çalışanlar kitlesinin de kurtuluşu, işçi sınıfının kurtuluşuyla birlikte gerçekleşmektedir. O halde, bütün halkların nihai kurtuluşu işçi sınıfının öncü mücadelesine sıkı sıkıya bağlıdır ve proletaryanın düşmanı halkların da düşmanıdır. Böylece, dünya devrimci sürecin ikinci parolası, *halkların kardeşliği* olmaktadır. Kendi işçi sınıfı gelişkin olsun veya olmasın, hatta isterse işçi sınıfı hiç olmasın, bu gün dünyada tek tek ülkelerin halklarının çıkarı, dünya proletaryasının başını çektiği emperyalizme karşı mücadelenin nihai zaferle sonuçlanmasındadır. O halde, «Bütün Halklar Kardeştir!»

Dünya devrimci sürecinin ilerleyişine sekte vurmak, onun yaratıcı özünü oluşturan proletarya enternasyonalizmini fiiliyatta reddederek, işçi sınıfının birliği ilkesini ayaklar altına almak, halkları birbirine düşman etmek, bütün bunlar ancak ve ancak emperyalizmin ekmeğine yağ sürer, onun mukadder ölümünü geciktirir. Yeryüzünde, tek bir emperyalist ülke dahi kalsa, burjuva etkilerinin işçi sınıfı hareketine yansıması önlenemez. Bu gün bütün bocalamaların ve yenilgilerine karşın, emperyalizm hâlâ dünya ayaktadır ve saldırgandır. Böyle olunca, çeşitli burjuva, küçük burjuva etkilerin işçi sınıfı hareketi içine yansıyıp olumsuzluklara sebep olması doğaldır. İşçi sınıfının siyasi hareketi, tek tek ülkelerde ve enternasyonal plânda, doğduğundan buyana pek çok sapmalara sahne olmuş, fakat bu sapmalara karşı yürütülen kararlı mücadeleler her zaman hareketin çeşitli badirelerden daha güçlenerek çıkmasını sağlamış, sapanlar ise her seferinde teşhir ve tecrit edilmiştir.

Bu gün işçi sınıfı biliminden ve proleter enternasyonalizminden sapmaların önde geleni Maoculuktur. Maoculuk, troçkizm ve «sol» maceracılık ile birlikte, işçi sınıfı enternasyonalizme ve dünya devrimci sürecinin işleyişine zarar getirmekte, böylelikle objektif olarak emperyalizmin değirmenine su taşımaktadır. Ancak enternasyonalizmin üstünde yükseldiği işçi sınıfının birliği ilkesi, nasıl geçmişte revizyonizmin ve troçkizmin ve yakın geçmişte «sol» maceracılığın ipliğini pazara çıkarıp tecrit etmişse, günümüzde de Maoculuk aynı mukadder akıbete doğru süratle yolalmaktadır. Son Angola ve Şili olayları, en mütereddit olanları bile ikna etmektedir. Sapmalar, başlangıçta keskin lafazanlıklarıyla, görünüşün gerçeği gizlemesini bir süre sağlasalar da, sonuçta, mutlaka yenilgiye uğramaya mahkumdurlar. Çünkü işçi sınıfının bilimi, yegâne gerçek bilimdir. Ve bilimsel olanın kaybettiği görülmemiştir.

Dünya devrimci sürecinin son yıllarda somut meyvalarını yoğun olarak veren ilerleyişi karşısında emperyalizm topyekûn çöküşe doğru gidiyor. Eskiden devri olan ekonomik krizler artık müzmin bir hâl aldı. Pek çok metropol ülkede ekonomik büyüme hemen tamamiyle durdu. Kimisinde büyüme değil küçülme eğilimleri var! İşsizlik tarihte olmadık seviyeye yükseldi. Enflâsyon emekçi kitleleri kasıp kavuruyor. «İstikrarlı» iktidarlar kurmak mesele haline geldi.

Ekonomik buhran üst yapıda da tam bir bunalım oluşturuyor. Rüşvet komplo, siyasi cinayet v.b. her türlü geleneksel ahlâk kurallarının dışına düşen olgular, siyasetin bir parçası haline getirilip olağanlaştırılmaya çalışılıyor. Özellikle emperyalist kamp içinde yeralan geri ve gelişmekte olan bağımlı ülkelerde, faşist yönetimlerin tezgâhlanması için en ufak fırsat kaçırılmıyor!

Ama bütün bu çabalar boşa çıkmalıdır! Başta işçi sınıfı olmak üzere tüm demokrasiden yana kitleler, muhalefetlerini örgütlü ve bilinçli olarak her geçen gün daha ileri boyutlara yükseltiyorlar, faşizme geçit vermedikleri gibi mevcut faşist yönetimleri de tarihin çöp sepetine yolluyorlar.

ORTADOĞU

Vietnam'da dehşetli bir yenilgiye uğrayan ABD emperyalizmi, Çin Hindinden pılıyı pırtıyı toplamak zorunda kalınca, şimdi kendisine tutunma noktası olarak Orta Doğu'yu seçmiş durumda. Dünya petrol rezervlerinin yarısından fazlasına sahip olan bu bölge, emperyalizm için vazgeçilmesi «imkânsız» olan yerlerden biri. Arap halklarındaki uyanışın güçlenmesiyle birlikte, bu bölgedeki emperyalizmin oyunları da had safhaya yükselmiş durumda. Devamlı çıban başları yaratarak çevredeki devletlerin arasını açmak ve ülke halklarını birbirine düşman etmenin yollarını aramak, emperyalizmin en eski metodlarından birisi. Böylece gerçek anti-emperyalist bilincin gelişmesinin önüne geçileceği ve geniş emekçi yığınların baskı ve sömürünün kökenini farketmelerinin önleneceği hesaplanıyor. Gerçekten de, bu bölge ülkelerinin pek çoğunda etkinliğini sürdüren burjuva - küçük burjuva şoven milliyetçi akımlar, emperyalizmin ekmeğine yağ sürüyor.

Ülkemiz Türkiye ile emperyalizmin yoğun bir şekilde at oynattığı bu bölge arasında yakın bir ilişki var. 2. Dünya savaşından sonra bir dünya sistemi haline gelen sosyalizmi kuşatmak için kurulan NATO saldırı anlaşmasının güney doğu ucunu oluşturan Türkiye, bu yumuşama şartlarında emperyalizmin Orta Doğudaki jandarmalığına doğru kaydırılıyor.

Bölgedeki Arap halklarında anti-emperyalist bilinç gelişip kökleşirken emperyalizme ve siyonizme karşı verilen savaş devam ediyor. Bu mücadele, dünya devrimci sürecinin bir parçası olarak, ondan da aldığı güçle, emperyalizmin ortadoğudan kovulması sürecini hızlandırır. Ortadoğunun da kontrolundan çıkmasıyla, en ölümcül yarayı alacağını açıkca gören emperyalizm ise, gelişen anti-emperyalist mücadeleyi dengelemek ve geriletmek için en caniyane plânlarını burada tezgâhlıyor. Bir yandan bağımsız Kıbrıs'ı Natolaştırma eylemlerini sürdürürken, öte yandan satılmış Mısır burjuvazisini yola getirerek Sina'ya asker yerleştiriyor. Bir yandan İsrail'i - İran'ı ve geci Arap devletlerini en modern savaş malzemeleriyle donatıp bölgeyi bir barut fıçısı haline getirirken, diğer yandan da bölgede, emperyalizmle bütünleşme mertebesinde ona bağlı ülkelerde antiemperyalist uyanışı geciktirmek için gericiliğe ve yeri geldiğinde faşizme destek oluyor, giderek böylesi yönetimleri kendisi tezgâhlıyor.

ÜLKEMİZ

Ülkemiz, işte böylesine zorlu bir mücadelenin sürdüğü bölgede bulunuyor. 1920'lerde. emperyalizme karşı dünyadaki ilk ulusal kurtuluş savaşlarından birini başarı ile kapatıp, siyasi bağımsızlığına sahip çıkan Türkiye, baştan beri hedeflenen kapitalistleşmeyi gerçekleştirdiği ölçüde emperylizme bağımlanmış, bu bağımlılığın mertebesi arttığı ölçüde de Türkiye'deki kapitalist gelişme süratlenmiştir. Ama bu kapitalistleşmenin, emperyalizmin izin verdiği ölçüde ve onun empoze ettiği alanlar ile sınırlı kaldığı ve kalmaya devam ettiği gözden kaçırılmamalıdır. Bu gün ülkemiz gerek ekonomik alanda, gerekse siyasi plânda, emperyalizmle hemen tam bir bağımlılık ve uyuşma ilişkileri içindedir. Bu ilişkiler, uluslararası finans kapital ile tam bir çıkar birliği halinde olan yerli tekelci sermayenin başını çektiği egemen sınıf ve zümreler tarafından düzenlenmekte ve yürütülmektedir. Gerçi emperyalizmin yurdumuzdaki üsleriyle hatırı sayılır bir askeri varlığı vardır, ama

(Devamı 11. Sayfada)